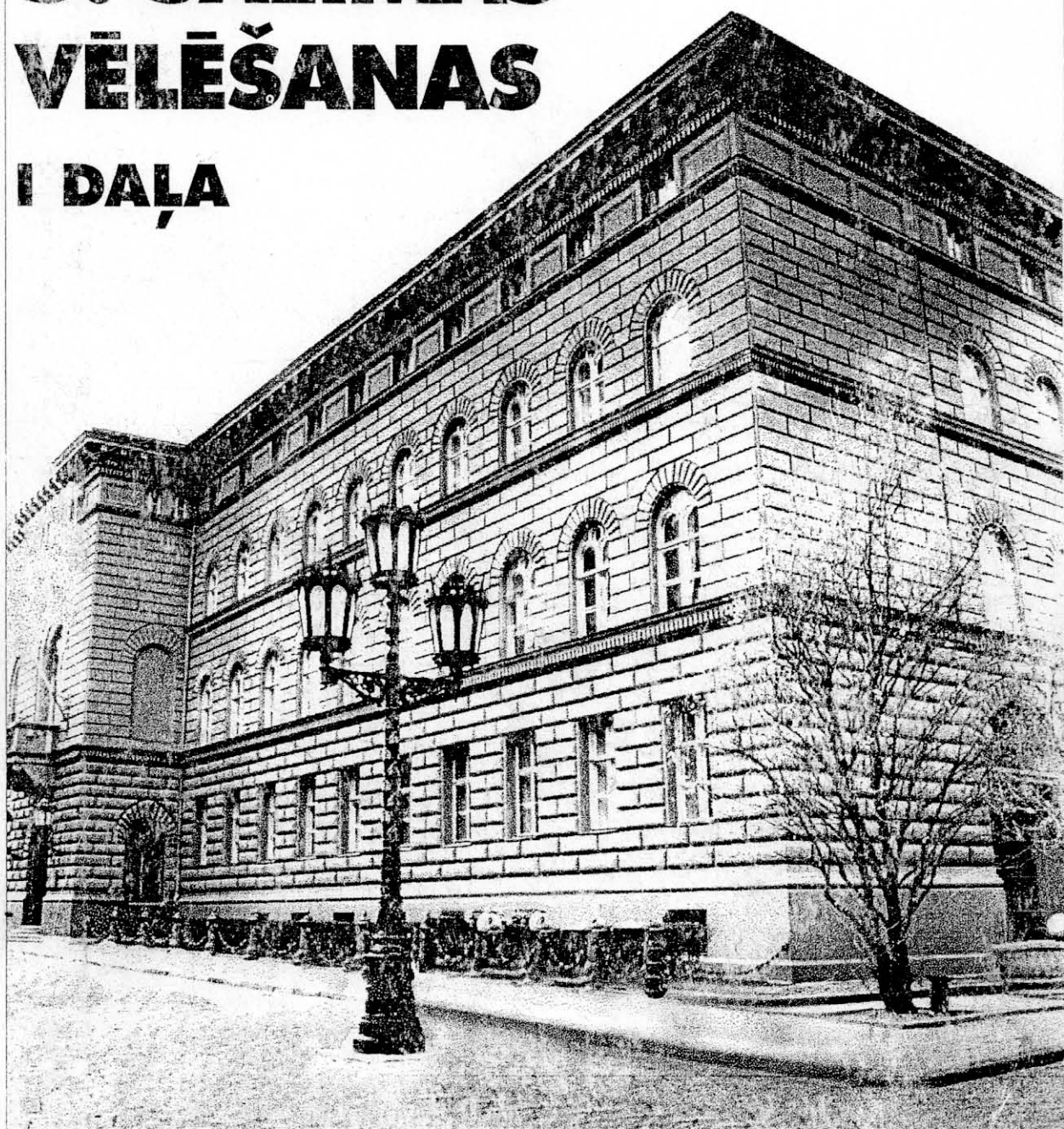

LATVIJAS REPUBLIKAS

5. SAEIMAS VĒLĒŠANAS

I DAĻA

**LATVIJAS REPUBLIKAS
5. SAEIMAS VĒLĒŠANAS**

I DAĻA

Rīga, 1993

5. Saeimas vēlēšanu oficiālie rezultāti. I daļa

Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas pasūtījums

Atbildīgais redaktors G. Beņķis

Redaktors V. Vikmanis

Korektori: D. Kraule, M. Satoriņa, S. Stikute, I. Vaitmane

© dizains, McĀbols SIA, 1993

Sabiedrības «McĀbols» datorsalikums, Rīgā, LV 1081, Balasta dambī 3, a/k 25
Reģ. Nr. 000303630, 17.10.91. Izdevējdarbības apliecība Nr. 2-0669.

Iespiests v/u «Poligrāfists», Rīgā, LV 1050, Kr. Valdemāra ielā 6. Pasūtījums Nr. 1076

Metiens 2000 eks. Bezmaksas.

ISBN 9984-528-00-6

SATURS

Labākas pārskatamības labad visa grāmata ir sadalīta 8 nodaļās.

Katra nodaļai ir piešķirts savs burts un lapaspušu numerācijas atsākas no 1.

A – vēlēšanu juridiskais pamatojums;

B – pieteiktie kandidātu saraksti;

C – vēlēšanu rezultāti iecirkņos (lapaspušu numerācijas otrais burts norāda attiecīgo vēlēšanu apgabalu);

D – rajonu komisiju apkopotie iecirkņu dati;

E – apgabalu komisiju apkopotie rajonu dati;

F – aprēķinu daļa;

G – deputātu saraksti;

H – vēlēšanu starptautiskā novērošana.

I DAĻA

Ievads	A – 7
Likums par Saeimas vēlēšanām (1922. gads)	A – 10
Likums "Par 5. Saeimas vēlēšanām"	A – 16
LR AP lēmums par CVK nolikuma apstiprināšanu	A – 24
CVK nolikums	A – 25
LR AP lēmums par CVK izveidošanu	A – 28
LR AP lēmums par 5. Saeimas vēlēšanu izsludināšanu	A – 29
Nolikums par masu informācijas līdzekļu pārstāvju akreditāciju CVK	A – 30
Instrukcija par apgabalu vēlēšanu komisiju izveidošanu	A – 31
Instrukcija par rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisiju izveidošanu	A – 33
Instrukcija par iecirkņu vēlēšanu komisiju ievēlēšanu	A – 35
CVK lēmums Nr. 11 "Par vēlēšanu apgabalos ievēlamo deputātu skaita noteikšanu	A – 36
Instrukcija par 5. Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu	A – 37
Instrukcija par apgabala vēlēšanu komisijas darbību	A – 40
Instrukcija par rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisijas darbību	A – 43
Instrukcija par iecirkņa vēlēšanu komisijas darbību	A – 46
Instrukcija par vietējo vēlēšanu komisiju un iecirkņu vēlēšanu komisiju izveidošanu ārvalstīs	A – 49
Instrukcija par vietējās vēlēšanu komisijas darbību ārvalstīs	A – 51
Instrukcija par iecirkņa vēlēšanu komisijas darbību ārvalstīs	A – 53

CVK lēmums Nr. 20 par grozījumu CVK instrukcijā par iecirkņa vēlēšanu komisijas darbību	A – 56
LR AP lēmums par vienlīdzīgām iespējām priekšvēlēšanu aģitācijai televīzijā un radio	A – 57
Instrukcija par balsošanas kārtību ārvalstīs pa pastu	A – 59
Kārtība, kādā Latvijas Republikas Aizsardzības spēku aktīvajā militārajā dienestā esošās personas piedalās 5. Saeimas vēlēšanās	A – 60
Instrukcija par balsu skaitīšanu vēlēšanu iecirkņos	A – 61
CVK lēmums Nr. 113 par grozījumu CVK instrukcijā par vietējās vēlēšanu komisijas darbību ārvalstīs	A – 63
CVK lēmums Nr. 170 par kandidātu sarakstu numuriem	A – 64
CVK lēmums Nr. 222 par grozījumu CVK instrukcijā par rajona (...) vēlēšanu komisijas darbību	A – 65
LR AP lēmums par LR CVK “Instrukcijas par 5.Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu” 4. punkta trešās daļas atzišanu par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža	A – 66
CVK lēmums Nr. 243 par CVK instrukcijas par (...) sarakstu iesniegšanu 4. panta trešās daļas atcelšanu ..	A – 67
Apgabalu vēlēšanu komisijas	A – 68
CVK Sekretariāts	A – 69
Kurzemes vēlēšanu apgabalā pieteiktie kandidātu saraksti	B – 1
Latgales vēlēšanu apgabalā pieteiktie kandidātu saraksti	B – 9
Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteiktie kandidātu saraksti	B – 20
Vidzemes vēlēšanu apgabalā pieteiktie kandidātu saraksti	B – 33
Zemgales vēlēšanu apgabalā pieteiktie kandidātu saraksti	B – 46
Vēlēšanu rezultāti Kurzemes apgabala iecirkņos	C – K – 1
Vēlēšanu rezultāti Latgales apgabala iecirkņos	C – L – 1
Vēlēšanu rezultāti Rīgas apgabala iecirkņos	C – R – 1
II DAĻA	
Vēlēšanu rezultāti Vidzemes apgabala iecirkņos	C – V – 1
Vēlēšanu rezultāti Zemgales apgabala iecirkņos	C – Z – 1
Vietējo komisiju dati par vēlēšanām ārvalstīs.....	D – A – 1
Rajonu komisiju apkopotie iecirkņu dati Kurzemes vēlēšanu apgabalā	D – K – 1
Rajonu komisiju apkopotie iecirkņu dati Latgales vēlēšanu apgabalā	D – L – 1
Rajonu komisiju apkopotie iecirkņu dati Rīgas vēlēšanu apgabalā	D – R – 1

IEVADS

1993. gada 5. un 6. jūnijs – Latvijas Republikas 5. Saeimas vēlēšanu dienas – ir vēsturisks notikums Latvijas valsts dzīvē, jo iepriekšējās, 4. Saeimas vēlēšanas notika 1931. gada 3. un 4. oktobrī. Gandrīz pēc sešdesmit divu gadu pārtraukuma Latvijā atkal tika organizētas demokrātiska daudzpartiju augstākā valsts likumdevēja – Saeimas – vēlēšanas.

Vēlēšanu tiesiskais pamats bija Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1992. gada 2. decembra lēmums, kas nosaka, ka 5. Saeimas vēlēšanām jānotiek 1993. gada 5. un 6. jūnijā; juridiskais pamats – 1992. gada 20. oktobrī pieņemtais likums “Par 5. Saeimas vēlēšanām”. Būtībā tas ir nedaudz grozīts un papildināts 1922. gada “Likums par Saeimas vēlēšanām”.

5. Saeimas vēlēšanās drīkstēja piedalīties tikai Latvijas Republikas pilsoņi, kuru kopumu noteica Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991. gada 15. oktobra lēmums. Latvijā izveidoja 5 apgabalu, 38 rajonu, pilsētu un Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un 974 iecirkņu vēlēšanu komisijas; 16 ārvalstīs, kurās darbojas Latvijas Republikas konsulārās iestādes vai goda konsuli, – Argentīnā, ASV, Austrālijā, Beļģijā, Brazī-

lijā, Dānijā, Francijā, Igaunijā, Kanādā, Krievijā, Lielbritānijā, Lietuvā, Somijā, Vācijā, Venecuēlā un Zviedrijā – izveidoja vietējās vēlēšanu komisijas tur dzīvojošajiem Latvijas Republikas pilsoņiem.

Centrālā vēlēšanu komisija noteica katrā vēlēšanu apgabalā ievēlamo deputātu skaitu proporcionāli apgabala vēlētajū skaitam, kuru 1993. gada 4. februārī Pilsonības un imigrācijas departaments konstatēja atbilstoši Latvijas Republikas iedzīvotāju reģistrācijas datiem. Pēc Pilsonības un imigrācijas departamenta sniegtajām ziņām izveidojās šāds mandātu sadalījums pa vēlēšanu apgabaliem: Rīgas apgabalā – 24, Vidzemes – 26, Latgales – 20, Kurzemes – 14 un Zemgales apgabalā – 16 mandāti.

Saeimas vēlēšanām tika pieņemti 23 kandidātu saraksti, kuros bija kopskaitā 879 kandidāti. «Neatkarīgo bloks» vēlēšanās nepiedalījās, jo tā iesniegtais kandidātu saraksts neatbilda likuma “Par 5. Saeimas vēlēšanām” 20. panta ceturtās daļas prasībām un tika noraidīts.

Lielu interesi par vēlēšanām izrādīja ārvalstis. Dažādām starptautiskajām organizācijām un ārvalstu vēstniecībām tika nosūtīti 26 ielūgumi ar uzaicinājumu piedalīties 5. Saeimas vēlēšanu norises novērošanā Latvijā. Vienīgo atteikumu piedalīties vēlēšanu gaitas novērošanā saņēma no Krievijas Federācijas – ar motivējumu, ka politisku iemeslu dēļ tā nevarot sūtīt savus novērotājus, jo Latvijā tiekot pārkāptas cilvēktiesības. Tādējādi uz 5. Saeimas vēlēšanām ieradās 55 starptautiskie novērotāji no 16 ārvalstīm. Bija pārstāvētas 12 starptautiskās organizācijas.

5. Saeimas vēlēšanu gaitas daudzpusīgu atspoguļojumu masu informācijas līdzekļos (presē, radio un televīzijā) nodrošināja 246 vēlēšanu preses centrā akreditētie ārvalstu žurnālisti no 18 valstīm.

5. Saeimas vēlēšanās Latvijas Republikā piedalījās 1 118 316 vēletāji, tas ir, 89,9 procenti no balsstiesīgo Latvijas Republikas pilsoņu kopskaita. Ārvalstīs nobalsojušo pilsoņu kopskaits bija 18 413.

Oficiālus protestus par vēlēšanu likuma un vēlēšanu procesa pārkāpumiem Centrālā vēlēšanu komisija nesaņēma, un 16. jūnijā tika paziņoti oficiālie 5. Saeimas vēlēšanu rezultāti.

5. Saeimas vēlēšanu sagatavošana un norise daudzu iemeslu dēļ bija sarežģīts un darbietilpīgs process. Latvijā faktiski nebija cilvēku, kas būtu piedalījušies šādās vēlēšanās, nerunājot nemaz par pieredzi to organizēšanā.

Pati vēlēšanu sistēma un rezultātu apkopošana bija samērā sarežģīta. Bija jāsāk no nulles. Strādājot vajadzēja daudz ko iemācīties un apgūt no jauna, vajadzēja daudz pārspriest un konsultēties, arī pastrīdēties, lai pieņemtu iespējami pareizākos lēmumus un risinājumus. Tika veikts liels izskaidrošanas darbs potenciālo vēlētāju vidū, palīdzot cilvēkiem orientēties vēlēšanu sistēmas un vēlēšanu procedūras mehānismā.

Traucēja likumdošanas bāzes nepilnības. Centrālajai vēlēšanu komisijai īsā laika posmā nācās to pilnveidot saviem spēkiem. Daudz problēmu radīja tehniskais nodrošinājums. Tas neļāva īstenot dažu labu ieceru, piemēram, ieviest pilnīgāku datu apstrādes datorizāciju. Toties veiksmīgi izdevās atrisināt vēlēšanu aplokšņu izgatavošanu Līgatnes papīrfabrikā, pateicoties tās galvenā inženiera Jāņa Šupiņa pūlēm. Arī vēlēšanu sagatavošanai atvēlētais laika sprīdis – pieci mēneši – bija par īsu.

Ar šā izdevuma starpniecību gribu vēlreiz pateikties visiem, kas godprātīgi veica savus pienākumus un tādējādi veicināja 5. Saeimas vēlēšanu sekmīgu norisi.

Centrālā vēlēšanu komisija piedāvā interesentiem šo apjomīgo izdevumu, kurā apkopoti likumi, lēmumi, instrukcijas un oficiālie protokoli. Neuzskatījām, ka būtu nepieciešams sniegt komentārus par pilnīgi visiem Centrālās vēlēšanu komisijas dokumentiem, lai gan, organizējot un vadot vēlēšanas, protams, saskārāmies ar atsevišķām neprecizitātēm un nepilnībām, kuras savukārt tiks ņemtas vērā turpmāko vēlēšanu sagatavošanā un vēlēšanu likumdošanas bāzes veidošanā un pilnigošanā. Mūsu izdevuma mērķis nav sniegt vēlēšanu norises un vēlēšanu rezultātu analīzi, bet gan apkopot vienuviet pēc iespējas vairāk interesantu faktu un pēc iespējas plašāku izziņas materiālu.

A. Kramiņš,
Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

5. SAEIMAS VĒLĒŠANU JURIDISKAIS PAMATS

1. Saeimas vēlēšanu likuma 1. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

2. Saeimas vēlēšanu likuma 2. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

3. Saeimas vēlēšanu likuma 3. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

4. Saeimas vēlēšanu likuma 4. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

5. Saeimas vēlēšanu likuma 5. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

6. Saeimas vēlēšanu likuma 6. pantiņā ir noteikta Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība, kas ir noteikta šajā likumā.

LĪKUMS PAR SAEIMAS VĒLĒŠANĀM

1. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

2. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

3. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

4. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

5. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

6. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

7. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

8. Saeimas vēlēšanu likuma mērķa izpildes kārtība ir noteikta šajā likumā.

Latvijas Satversmes Sapulces 1922. gada 9. jūnija kopsēdē pieņemtais un Satversmes Sapulces 1922. gada 14. jūnija kopsēdē un Saeimas kopsēdēs papildinātais (izsludināts 1925. gada 9. jūnijā un 1928. gada 5. jūnijā)

LIKUMS PAR SAEIMAS VĒLĒŠANĀM

I nodaļa Vēlēšanu tiesības

1. Vēlēšanu tiesības bauda visi Latvijas pilsoņi, kuri vēlēšanu pirmajā dienā ir vecāki par 21 gadu.
2. Vēlēšanu tiesības nebauda personas, kuras likumā paredzētā kārtībā atzītas par vājprātīgām, tāpat visas citas personas, kuras atrodas aizbildnībā.
3. Vēlēšanu tiesības zaudē: 1) tie, kam uz spēkā nākušā tiesas sprieduma pamata atņemtas vai aprobežotas tiesības, ja no soda izciešanas dienas nav pagājuši 10 gadi vai ja viņi savas zaudētās tiesības nav ar apžēlošanu vai amnestiju ieguvuši atpakaļ; 2) kas sodīti ar cietumu par noziegumiem, kuri izdarīti mantkārīgos nolūkos, ja no soda izciešanas dienas nav pagājuši 10 gadi; 3) kas stāv zem tiesas vai izmeklēšanas par 1. un 2. punktos paredzētiem noziegumiem; šīs personas zaudē tikai balsstiesības, bet var tikt ievēlētas; 4) kam ar tiesas spriedumu ir atņemtas vēlēšanu tiesības par vēlēšanu brīvības vai pareizības traucēšanu; 5) kas notiesāti vai atrodas zem tiesas vai izmeklēšanas par atraušanu no kara klausības vai dezertēšanu.

A-10

II nodaļa Vēlēšanu komisijas

4. Saeimas vēlēšanu vadībai nodibināma centrālā vēlēšanu komisija, kura sastādās no sešiem Saeimas ievēlētiem locekļiem, Valsts Prezidenta pilnvarotas personas un Senāta kopsēdē ievēlēta senators.
  5. Centrālā vēlēšanu komisija nodibināma vēlākais divas nedēļas pēc jaunievēlētās Saeimas pirmās sēdes. Valsts Prezidents un Senāts savus pārstāvjus ieceļ uz 3 gadiem.
  6. Centrālo vēlēšanu komisiju sasauc uz pirmo sēdi Saeimas prezidijs, un komisija ievēlē priekšsēdētāju un sekretāru.
  7. Centrālā vēlēšanu komisija vada vēlēšanas visā valstī, izdod vajadzīgos rīkojumus un instrukcijas un rūpējas par to, ka nodibinās šinī likumā paredzētās vietējās vēlēšanu iestādes un ka tās izpilda savus uzdevumus.
  8. Visām administratīvām un pašvaldības iestādēm jāizpilda centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumi un instrukcijas, kā arī tie rīkojumi, kurus vietējās vēlēšanu komisijas izdod saskaņā ar centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumiem un instrukcijām.
  9. Centrālās vēlēšanu komisijas tehniskos darbus izpilda Valsts statistiskā pārvalde.
  10. Saeimas vēlēšanām Latvija sadalāma piecos vēlēšanu apgabalos: 1) Rīga, 2) Vidzeme, 3) Latgale, 4) Kurzeme, 5) Zemgale.
- Piezīme.* Rīgas vēlēšanu apgabals aptver Rīgas pilsētu; Vidzemes — Rīgas (bez Rīgas pilsētas), Cēsu, Madonas, Valmieras un Valkas apriņķus; Latgales — Daugavpils, Rēzeknes, Lūdzas un Jaunlatgales apriņķus; Kurzemes — Liepājas, Aizputes, Kuldīgas, Ventpils un Talsu apriņķus; Zemgales — Tukuma, Jelgavas, Bauskas, Jēkabpils un Ilūkstes apriņķus.
11. Katrā apgabalā Saeimas vēlēšanu vadībai nodibināma apgabala vēlēšanu komisija: Rīgas apgabalā — Rīgā, Vidzemes — Valmierā, Latgales — Rēzeknē, Kurzemes — Liepājā un Zemgales — Jelgavā.

12. Apgabalu vēlēšanu komisijas sastādās šādā kārtā:

1) Rīgas apgabalā — Rīgas pilsētas valde ievēlē trīs komisijas locekļus, centrālā vēlēšanu komisija un Rīgas apgabaltiesa sūta pa vienam priekšstāvim; 2) Vidzemes apgabalā — Valmieras pilsētas un apriņķa valdes ievēlē pa vienam komisijas loceklim, centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Rīgas apgabaltiesa vienu priekšstāvi; 3) Latgales apgabalā — Rēzeknes pilsētas un apriņķa valdes ievēlē pa vienam komisijas loceklim, centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Latgales apgabaltiesa vienu priekšstāvi; 4) Kurzemes apgabalā — Liepājas pilsētas un apriņķa valdes ievēlē pa vienam komisijas loceklim, centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Liepājas apgabaltiesa vienu priekšstāvi; 5) Zemgales apgabalā — Jelgavas pilsētas un apriņķa valdes ievēlē pa vienam komisijas loceklim, centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Jelgavas apgabaltiesa vienu priekšstāvi.

12.¹ Katrā apriņķī balsu skaitīšanai nodibināma apriņķa vēlēšanu komisija, kura sastādās šādā kārtā: apriņķa valde un apriņķa pilsētas valde, izņemot Rīgas, Jaunlatgales un Ilūkstes apriņķus, ievēlē pa vienam komisijas loceklim, vietējā apgabaltiesa ieceļ vienu loekli un centrālā vēlēšanu komisija ieceļ 2 locekļus. Rīgas, Jaunlatgales un Ilūkstes apriņķos centrālā vēlēšanu komisija ieceļ 3 locekļus.

13. Katra pilsēta, pagasts un miests, kuriem ir savas pašvaldību iestādes, ir vēlēšanu iecirknis. Lielākās pilsētas un pagasti sadalāmi vēlēšanu apakšiecirkņos, Rīga sadalāma vēlēšanu iecirkņos.

14. Katrā vēlēšanu iecirknī vai apakšiecirknī vēlēšanas vada un uzrauga iecirkņu vai apakšiecirkņu vēlēšanu komisijas, kuras sastāv no trim vai pieciem vēletājiem, kurus uz proporcionalitātes pamatiem ievēlē pagastu padomes vai pilsētu vai miestu domes.

Rīgas apgabalā iecirkņu vēlēšanu komisiju priekšsēdētājus ievēlē pilsētas dome, bet iecirkņu komisiju locekļus ieceļ Rīgas apgabala vēlēšanu komisija.

Piezīme. Ja kāda pagasta padome vai miesta vai pilsētas dome neizvēlētu vēlēšanu komisiju, tad centrālā vēlēšanu komisija uz proporcionalitātes pamatiem ieceļ vietējo vēlēšanu komisiju.

15. Vietējām pašvaldības iestādēm jāsedz visi vietējo vēlēšanu komisiju izdevumi. Valsts sedz apgabalu un apriņķu komisiju izdevumus centrālās vēlēšanu komisijas noteiktās robežās.

III nodaļa

Kandidātu sarakstu iesniegšana un apvienošana

16. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka, līdz kurai dienai vēletājiem ir tiesība iesniegt kandidātu sarakstus, pie kam starp pēdējo kandidātu sarakstu pieņemšanas dienu un pirmo vēlēšanu dienu jābūt vismaz trīsdesmit dienas ilgam starpbrīdim.

17. Kandidātu saraksti iesniedzami apgabala vēlēšanu komisijām. Katrā vēlēšanu apgabalā ievēlamo deputātu skaitu nosaka centrālā vēlēšanu komisija proporcionali apgabala balsstiesīgo iedzīvotāju skaitam, kurš konstatējams pēdējā tautas skaitīšanā, kuras izdarāmas ik piecus gadus.

Visas Latvijas balsstiesīgo iedzīvotāju skaits dalāms ar skaitli simts. Pēc tam katra vēlēšanu apgabala balsstiesīgo iedzīvotāju skaits dalāms uz iepriekšējās dalīšanas iznākumu un šādā kārtā iegūtie vesēlie skaitļi apzīmē katrā apgabalā ievēlamo deputātu skaitu. Ja otrās dalīšanas iznākums ir vesēls skaitlis un daļu skaitlis, kas lielāks par 0,5, tad šādam apgabalam ievēlamo deputātu skaits palielināms par vienu. Ja otrās dalīšanas iznākumā vairākos apgabalos atliek daļu skaitlis, kas lielāks par 0,5, tad deputātu skaits palielināms par vienu tikdaudz apgabalos, cik veselu vienību sastāda daļu skaitļu summa, pie kam deputātu skaits palielināms vispirms tanī apgabalā, kurā daļu skaitlis vislielākais, pēc tam tanī apgabalā, kurā otrlielais daļu skaitlis utt.

17.¹ Apgabalu vēlēšanu komisijas pieņem tikai tādus kandidātu sarakstus, kuru iesniedzēji var uzrādīt Latvijas bankas vai kādas šīs nodaļas kvīti vai tās norakstu, ka bankai iemaksāts tūkstots latu drošības naudas centrālās vēlēšanu komisijas depozītā. Latvijas banka drošības naudas iemaksātājam izsniedz kvīti ar ne vairāk kā četriem norakstiem, kurā teikts, kas naudu iemaksājis, kāds nosaukums būs kandidātu sarakstam, par kuru drošības nauda iemaksāta, un kad nauda iemaksāta. Iemaksātā drošības nauda atdodama iemaksātājam, ja no kandidātu saraksta ievēlēts vismaz vienā

apgabalā viens deputāts. Drošības nauda, kura iemaksāta par sarakstiem, no kuriem neviens deputāts nav ievēlēts, ieskaitāma centrālās vēlēšanu komisijas ienākumos.

18. Kandidātu sarakstā jāatzīmē katra kandidāta vārds, uzvārds, vecums, dzīves vieta un nodarbošanās. Bez tam jāiesniedz uzstādīto kandidātu rakstisks paziņojums, ka tie kandidatūru pieņem. Kandidātu sarakstam un citiem paziņojumiem jābūt bez strīpojumiem un izlabojumiem un skaidri salasāmiem. Ja kādā kandidātu sarakstā ir uzstādīts lielāks kandidātu skaits nekā apgabalā ievēlams deputātu, tad pārējie kandidāti, kuri minēti kā pēdējie, nav līdzskaitāmi.

19. Vienā vēlēšanu apgabalā vienu un to pašu kandidātu var uzstādīt tikai vienā sarakstā. Ja viena kandidātūra ir uzstādīta vienā apgabalā vairākos sarakstos, tad tā strīpojama visos sarakstos.

20. Katram iesniegtam Saeimas deputātu kandidātu sarakstam jābūt parakstītam vismaz no simts vēlētājiem. Pirmie trīs parakstītāji uzskatāmi par kandidātu saraksta iesniedzējiem un uzņemas atbildību par visu iesniegto dokumentu pareizību. Katrs vēlētājs drīkst parakstīt tikai vienu kandidātu sarakstu.

21. Par kandidātu var uzstādīt katru Latvijas pilsoni, ja arī tas nedzīvotu vēlēšanu apgabalā, kurā tas uzstādīts par kandidātu, ja viņš apmierina pārējās vēlēšanu likuma prasības.

22. Pantu atcelt.

23. Vairāku apgabalu kandidātu sarakstus var apvienot, saskaitot attiecīgos vēlēšanu apgabalos atlikušos daļu skaitļus visā valstī.

24. Iepriekšējā pantā paredzētā kārtībā daļu skaitļu atlikumu savienojumam var pieskaitīt daļu skaitļu atlikumus tikai no vienas katra apgabala kandidātu listes.

25. Ne vēlāk kā septiņas dienas pirms vēlēšanām katra iesniegtā kandidātu saraksta iesniedzēji var paziņot, ar kādiem citos vēlēšanu apgabalos iesniegto kandidātu sarakstu daļu skaitļu atlikumiem centrālā vēlēšanu komisijā ir savienojams viņu iesniegtā saraksta daļu skaitļu atlikums.

26. Iesniedzot paziņojumus par kandidātu sarakstu savienošanu, sarakstu iesniedzējiem jāpaziņo, kādā

kārtībā jāņem kandidāti.

27. Iesniegtais kandidātu saraksts, kā arī paziņojums par sarakstu savienošanu nav atsaucami.

28. Centrālā vēlēšanu komisija pēc lozes numurē kandidātu sarakstus tādā kārtībā, ka vispirms nosaka numurus tiem sarakstiem, kuri iesniegti visos vēlēšanu apgabalos, pēc tam tiem, kuri iesniegti četros apgabalos utt. Pie tam pēc iespējas jāpanāk, ka vairākos apgabalos zem viena nosaukuma iesniegtiem kandidātu sarakstiem visos apgabalos ir vienāds numurs, ņemot vērā, ka nedrīkst palikt tukšas pēc kārtas numuru vietas. Centrālā vēlēšanu komisija sarakstus nodrukā uz atsevišķām blankām un izsūta tos vēlēšanu iecirkņu komisijām. Uz blankām jādrukā: 1) kandidātu saraksta numurs; 2) saraksta iesniedzēja partijas vai vēlētāju grupas nosaukums; 3) uzstādīto kandidātu vārdi un uzvārdi.

1. piezīme. Lozēšana nenotiek par tādu kandidātu sarakstu, kurš iepriekšējās Saeimas vēlēšanās bija iesniegts piecos vēlēšanu apgabalos un kura iesniedzēji paziņo, ka tie vēlas pieņemt numuru, kurš tam bijis iepriekšējās vēlēšanās vismaz trijos vēlēšanu apgabalos. Šādam sarakstam, ja tas iesniegts piecos apgabalos, jāpiešķir numurs, kurš tam bija iepriekšējās vēlēšanās vismaz trijos apgabalos.

2. piezīme. Tāpat iepriekšējās Saeimas vēlēšanās vienā vai vairākos apgabalos iesniegtu kandidātu sarakstu iesniedzēji, ja tas nerunā pretim pirmās piezīmes nosacījumiem, var pieprasīt, lai viņu kandidātu sarakstiem piešķir numurus, kuri tiem bijuši iepriekšējās Saeimas vēlēšanās.

3. piezīme. Latgales vēlēšanu apgabalā iesniegto kandidātu sarakstiem uz iesniedzēja vēlēšanos piešķirami numuri, kuri tiem vai apvienību sastāvdaļām ir bijuši iepriekšējās Saeimas vēlēšanās, ja tas nerunā pretim pirmajai piezīmei.

4. piezīme. Vairākas kandidātu sarakstu iesniedzēju grupas var vienoties par viena numura piešķiršanu, kāds tām ir bijis iepriekšējās vēlēšanās, dažādos vēlēšanu apgabalos, kādā gadījumā lozēšana atkrīt.

29. Apgabalu, apriņķu, iecirkņu un apakšiecirkņu vēlēšanu komisiju sēdēs var piedalīties bez lemjošām balsstiesībām pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura iesniegusi attiecīgā apga-

balā savu kandidātu sarakstu. Šādiem kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam pilnvara no organizācijas vai tās vietējās nodaļas, kuras uzdevumā tas sēdēs piedalās, vai pilnvara no trim pirmiem kandidātu saraksta iesniedzējiem.

IV nodaļa **Vēlēšanu kārtība**

30. Vēlēšanu dienas nosaka centrālā vēlēšanu komisija saskaņā ar Satversmes likumu. Tām jābūt izsludinātām „Valdības Vēstnesī” vismaz 40 dienas pirms pirmās vēlēšanu dienas.

31. Paziņojumi ar visu apgabalā uzstādīto kandidātu sarakstiem, vēlākais desmit dienas pirms vēlēšanām, jāizliek katrā balsošanas iecirknī redzamās vietās.

31¹. Katrs kandidātu saraksts nodrukājams uz atsevišķām loksnēm, kuras sadalītas tikdaudz nodaļījumos (talonos), cik apgabalā ievēlami deputāti. Blakus nodaļījumā iedrukātam kandidāta vārdam jāatstāj pietiekoši vietas vēlāmā kandidāta vārda ierakstīšanai. Apgabalu vēlēšanu komisijām jāpiesūta iecirkņu vēlēšanu komisijām nodrukātie kandidātu saraksti tādā daudzumā, ka iecirkņu vēlēšanu komisijas katram vēlētajam var piesūtīt pa vienam eksemplāram no katra apgabalā uzstādītā kandidātu saraksta. Ne vēlāk kā septiņas dienas pirms vēlēšanām katram vēlētajam piesūta pa vienam eksemplāram no katra apgabalā uzstādītā kandidātu saraksta.

32. Vēlēšanu zīmju nodošanai vēlēšanu telpām jābūt atvērtām no plkst. 9 rītā līdz 8 vakarā.

33. Laiks, kādā ir atvērtas vēlēšanu telpas, un to vieta izziņojami ne vēlāk kā desmit dienas pirms vēlēšanām. Uz laukiem šo izziņojumu izdara pagasta valde, apziņojot katru māju atsevišķi, bet pilsētās to izdara pilsētas valde ar sludinājumiem redzamās vietās.

34. Vēlēšanu telpās pie ieejas vēlēšanu komisija pārliecinās, vai ieradušies pilsoņi ir vēletāji.

35. Vēlēšanu telpās katrs vēletājs dabū no vēlēšanu komisijas pagatavotu un ar apgabala vēlēšanu komisijas zīmogu apzīmētu aploksni, kurā tam ir jāieliek viens kandidātu saraksts, vai nu negrozīts, vai arī izstrīpotiem nevēlamo kandidātu vārdiem, pie kam var izstrīpoto

vietā tukšos nodaļījumos ierakstīt citu kandidātu vārdus, kuri atrodas kādā citā tā paša vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstā.

36. Vēlēšanu telpās ierīkojama slēgta istaba vai nodaļjums, kurā vēletājs vienatnē ieliek aploksnē vienu vēlēšanu zīmi. Aizlīmētās aploksnēs vēletāji komisijas atklātā sēdē personīgi nodod vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam vai viņa vietniekam, kuram vēletāju klātbūtnē aploksnē jāņem aizzieģelētā kastē.

37. Pēc balss nodošanas vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks atzīmē uz vēletāja pases, ka šīs pases īpašnieks vēlēšanās piedalījies. Karavīri vēlēšanu laikā atbrīvojami no dienesta pienākumiem uz laiku, kurš nepieciešams balsošanai, un viņiem pa šo laiku izsniedzamas viņu pases.

38. Uzraudzība par kārtību vēlēšanu laikā vēlēšanu telpās piekrit vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam vai viņa vietniekam, kuram jāraugās uz to, ka vēlēšanu telpās un pie to ieejas netiktu pielaista vēlēšanu brīvības ierobežošana un kārtības traucēšana, kā arī vēlēšanu aģitācija.

39. Vēletājs var balsot tikai personīgi.

40. Vēlēšanās neviens nedrīkst nodot vairāk kā vienu balsi.

41. Abās vēlēšanu dienās pēc plkst. 8 balsis var nodot tikai tie vēletāji, kuri līdz tam laikam ieradušies vēlēšanu telpās. Pēc tam vēlēšanu telpas slēdz un vēlēšanu pirmā dienā kastes ar nodotām balsīm aizzīmogo ar komisijas priekšsēdētāja zīmogu; arī komisijas locekļiem un vēletājiem ir tiesība pielikt savus zīmogus. Kastes atstājamas vēlēšanu telpās komisijas vai policijas uzraudzībā, līdz vēlēšanu komisija, ieradušos vēletāju klātbūtnē, pārliecinās, ka vēlēšanu kastes atrodas kārtībā.

42. Sākot ar vēlēšanu telpu atvēršanu pirmā balsošanas dienā vēlēšanu komisija ved protokolu, kurā atzīmē vēlēšanu gaitu. Vēletājiem tiesība pieprasīt, lai viņu sūdzības un protestus ieraksta protokolā.

43. Vēlēšanu dienās tirgošanās ar reibinošiem dzērieniem aizliegta.

44. Visas sūdzības vēlēšanu lietās ir atsvabinātas no zīmognodokļiem.

V nodaļa Balsu skaitīšana un vēlēšanu iznākuma aprēķināšana

45. Sarakstu skaitīšana notiek vēlēšanu otrās dienas vakarā. Skaitīšanu izdara iecirkņu vai apakšiecirkņu komisijas atklātā sēdē. Iecirkņu un apakšiecirkņu komisijas saskaita vienīgi nodotos sarakstus pēc numuriem, šķirojot derīgos sarakstus no nederīgiem un grozītos no negrozītiem, un par to sastāda protokolu divos eksemplāros.

Apakšiecirkņos saskaitītie saraksti līdz ar vienu protokola eksemplāru iesaiņojami, sašņorējami un aizzīmogojami, ievietojami urnās, kuras sašņorējamās un aizzīmogojamas un šādā veidā nekavējoties nosūtāmas iecirkņa komisijai.

46. Iecirkņa komisijas protokolā atzīmējams vēlētāju skaits, kurš vēlēšanās piedalījies, no apgabala komisijas saņemtais aplokšņu skaits, pāri palikušais aplokšņu skaits, aplokšņu skaits, kurš izrādījies urnās pēc to atvēršanas, nodoto kandidātu sarakstu skaits, par katru kandidātu sarakstu atsevišķi nodotais grozīto un negrozīto sarakstu skaits un nederīgo sarakstu skaits. Nederīgās zīmes numurējamās un protokolā ierakstāmi atraidīšanas iemesli.

47. Par nederīgām uzskatāmas vēlētāju parakstītās zīmes vai arī zīmes ar citām pazīšanas iezīmēm, vai ieliktas aploksnēs kopā ar kādu pazīšanas zīmi, un vēlēšanas zīmes, ja to kādā aploksnē vairāk par vienu, un ja to saturs nav tas pats. Ja aploksnē ielikto zīmju saturs ir vienkāršs, tad par derīgu atzīstama tikai viena.

48. Ja rastos domu starpība par zīmju vai talonu derīgumu, tad vēlēšanu komisija pie balsu skaitīšanas jautājumu izšķir ar balsu vairākumu. Balsim līdzīgi sadaloties izšķir priekšsēdētāja balss.

48.¹ Pēc balsu saskaitīšanas un protokola sastādīšanas visas derīgās un nederīgās nodotās vēlēšanu zīmes, neizlietotās aploksnēs un viens protokola eksemplārs iesaiņojami, sašņorējami un aizzīmogojami, pie kam arī klātesošiem vēlētājiem tiesība pielikt savus zīmogus, par ko minams klātpieliktā protokolā. Pēc tam iecirkņa vēlēšanu komisija nekavējoties nosūta visus vēlēšanu materiālus apriņķa vēlēšanu komisijai. Līdz ar vēlēšanu materiālu nosūtāms pavadraksts, kurā teikts, kad un ar

ko vēlēšanu materiāli nosūtīti.

48.² Apriņķu komisijas saņem un pārbauda iecirkņu komisiju vēlēšanu materiālus un par katru vēlēšanu iecirkni konstatē talonu skaitu, kas nodots par katru kandidātu, saskaita visus talonus, kuri nodoti par katru kandidātu sarakstu, un beidzot saskaita visu derīgo talonu skaitu. Pēc tam apriņķu komisijas visus vēlēšanu materiālus nekavējoties nogādā apgabalu komisijām.

48.³ Apgabalu vēlēšanu komisijas saskaita visu iecirkņu vēlēšanu iznākumus un aprēķina apgabalos ievēlēto deputātu skaitu.

49. pantu atcelt.

50. Apgabala vēlēšanu komisijām jānosūta visi vēlēšanu iecirkņu protokoli centrālajai vēlēšanu komisijai līdz ar citiem vēlēšanu materiāliem, kurus tā pieprasa.

51. Lai sadalītu Saeimas deputātu vietas starp pieteiktiem kandidātu sarakstiem, tad: a) saskaitāms vienā apgabalā nodoto derīgo talonu skaits un b) tas izdalāms uz apgabalā ievēlamo deputātu skaitu, c) pēc tam izdala talonu skaitu, kurš nodots par katru kandidātu sarakstu, uz b punktā paredzētā kārtībā iegūto skaitli. Šīs dalīšanas iznākuma veselais skaitlis ir deputātu skaits, kurš ievēlēts no katra atsevišķā kandidātu saraksta. Dalīšanas iznākumu daļu skaitļi sarindojami pēc to lieluma, sākot ar lielāko, un iztrūkstošais deputātu skaits izdalāms uz tiem sarakstiem, kuriem daļu skaitļi lielākie, pa vienam deputātam uz katra saraksta.

52. pantu atcelt.

53. Ja vienā vai vairākos kandidātu sarakstos uzstādīto kandidātu skaits ir mazāks par deputātu skaitu, kurš nāktos šim sarakstam proporcionāli nodotam balsu daudzumam, tad visi šādos sarakstos minētie kandidāti uzskatāmi par ievēlētiem. Atlikušais deputātu skaits sadalāms starp pārējiem apgabalā iesniegtiem kandidātu sarakstiem piecdesmit pirmā pantā paredzētā kārtībā, tikai ar to izņēmumu, ka dalīšana nav izdarāma ar balsu skaitu, kurš nodots par visiem kandidātu sarakstiem, bet ar to balsu skaitu, kurš nodots par tiem sarakstiem, starp kuriem notiek sadalīšana.

54. Ja septiņpadsmitā pantā minētās otrās dalīšanas iznākums ir vesels skaitlis ar daļām un tālab iztrūksts viens vai vairāki no noteiktā deputātu skaita — simts,

tad atlikušie mandāti izdalāmi starp tiem kandidātu sarakstiem, kuriem pēc deputātu skaitļa aprēķināšanas piecdesmit pirmā un piecdesmit otrā pantu kārtībā ir atlikuši daļu skaitļi, ar kuriem nav ievēlēts deputāts.

55. Ja pēc deputātu skaita aprēķināšanas piecdesmit otrā panta kārtībā no apgabala savienības sarakstiem ir atlicies daļu skaitlis, tad šis skaitlis izdalāms proporcionāli katra savienotā kandidātu saraksta pirmajam atlikumam, izņemot to sarakstu vai sarakstus, no kura piecdesmit otrā panta kārtībā ir ievēlēts deputāts. Ar šādā kārtā aprēķinātiem daļu skaitļu atlikumiem apgabalos savienotās listes piedalās valsts apvienībā.

56. Deputātu skaits, kurš nāk uz katru valsts apmēros izdarīto kandidātu sarakstu daļu skaitļu atlikumu apvienojumu, noteicams piecdesmit otrā panta kārtībā.

56.¹ Katrā sarakstā uzstādītie kandidāti sagrupējami pēc balsu skaita, kuru viņi dabūjuši. Ievēlēti tie, kuri dabūjuši lielāko balsu skaitu, bet atlikušie ieskaitāmi kandidātos tādā kārtībā, kādā viņi nāk atkarībā no balsu skaita, kurš par viņiem nodots. Ja par diviem vai vairākiem viena saraksta kandidātiem nodots vienāds balsu skaits, tad viņi sarindojami sarakstu iesniedzēju paredzētā kārtībā.

57. Ja ievēlētais Saeimas deputāts miris, atteicas vai citu iemeslu dēļ zaudē savu mandātu, tad viņa vietā stājas nākošais kandidāts no tā paša kandidātu saraksta, no kura bija ievēlēts iepriekšējais deputāts.

58. Ja iepriekšējā pantā paredzēto iemeslu dēļ kādam sarakstam pietrūkst kandidātu, tad piecdesmit trešā panta kārtībā noteicams, no kura kandidātu saraksta ņemams iztrūkstošais deputāts.

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS PAR 5. SAEIMAS VĒLĒŠANĀM

Latvijas Republikas Augstākā Padome **nolemj:**

Piemērot 5. Saeimas vēlēšanām Latvijas Republikas 1922. gada 9. jūnija „Likumu par Saeimas vēlēšanām” šādā redakcijā:

“I nodaļa

Vēlēšanu tiesības

1. Vēlēšanu tiesības ir Latvijas pilsoņiem, kuri vēlēšanu dienā ir vecāki par 18 gadiem. Saeimā var ievēlēt Latvijas pilsoni, kurš vēlēšanu pirmajā dienā ir vecāks par 21 gadu, ja vien viņš atbilst pārējām šā likuma prasībām.

2. Vēlēšanu tiesību nav personām, kas likumā paredzētajā kārtībā atzītas par rīcības nespējīgām.

3. Vēlēšanu tiesības zaudē:

- 1) personas, kas izcieš sodu brīvības atņemšanas vietās;
- 2) aizdomās turētās, apsūdzētās vai tiesājamās personas, ja pret tām kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums. Šīs personas zaudē tikai balsstiesības, bet var tikt ievēlētas.

II nodaļa Vēlēšanu komisijas

4. Saeimas vēlēšanu vadīšanai izveidojama Centrālā vēlēšanu komisija, kas sastāv no astoņiem vēlētājiem. Piecus Centrālās vēlēšanu komisijas locekļus ievēlē Augstākā Padome, vienu locekli no tiesnešu vidus — Augstākā Tiesa savā plēnumā, vienu — Augstākā Padome pēc Pasaules brīvo latviešu apvienības valdes priekšlikuma un vienu — Augstākā Padome pēc Krievijas latviešu biedrības valdes priekšlikuma.

5. Centrālā vēlēšanu komisija izveidojama ne vēlāk kā simt piecdesmit dienas pirms 5. Saeimas vēlēšanu pirmās dienas.

6. Centrālā vēlēšanu komisija pirmajā sēdē, ko sasauc Augstākās Padomes Prezidijs, ievēlē komisijas priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku un sekretāru.

7. Centrālā vēlēšanu komisija vada vēlēšanas, likumu ietvaros izdod nepieciešamos rīkojumus un instrukcijas, rūpējas par to, lai tiktu izveidotas šajā likumā paredzētās vietējās vēlēšanu komisijas, un pārbauda, lai tās pildītu savus uzdevumus. Centrālās vēlēšanu komisijas aktus, kas regulē vēlēšanu procesu un ir pretrunā ar šo likumu, atceļ Augstākā Padome.

8. Visām valsts un pašvaldību iestādēm jāizpilda Centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumi un instrukcijas, kā arī tie rīkojumi, kurus vietējās vēlēšanu komisijas izdod saskaņā ar Centrālās vēlēšanu komisijas rīkojumiem un instrukcijām.

9. Centrālās vēlēšanu komisijas organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina Augstākās Padomes Kanceleja.

10. Saeimas vēlēšanām Latvija sadalāma piecos vēlēšanu apgabalos:

- 1) Rīga,
- 2) Vidzeme,
- 3) Latgale,
- 4) Kurzeme,
- 5) Zemgale.

Piezīme. **Rīgas vēlēšanu apgabals** aptver Rīgas pilsētu; **Vidzemes vēlēšanu apgabals** — Alūksnes, Cēsu, Gulbenes rajonu, Jūrmalas pilsētu, Limbažu, Madonas, Ogres rajonu, Rīgas rajonu (bez Rīgas pilsētas), Valkas un Valmieras rajonu;

Latgales vēlēšanu apgabals — Balvu rajonu, Daugavpils rajonu un Daugavpils pilsētu, Krāslavas, Ludzas un Preiļu rajonu, Rēzeknes rajonu un Rēzeknes pilsētu;

Kurzemes vēlēšanu apgabals — Kuldīgas rajonu, Liepājas rajonu un Liepājas pilsētu, Saldus un Talsu rajonu, Ventspils rajonu un Ventspils pilsētu;

Zemgales vēlēšanu apgabals — Aizkraukles, Bauskas un Dobeles rajonu, Jelgavas rajonu un Jelgavas pilsētu, Jēkabpils un Tukuma rajonu.

11. Katrā apgabalā Saeimas vēlēšanu vadīšanai izveidojama apgabala vēlēšanu komisija:

Rīgas vēlēšanu apgabalā — Rīgā,

Vidzemes vēlēšanu apgabalā — Cēsīs,

Latgales vēlēšanu apgabalā — Rēzeknē,

Kurzemes vēlēšanu apgabalā — Kuldīgā,

Zemgales vēlēšanu apgabalā — Jelgavā.

12. Apgabalu vēlēšanu komisijas izveidojamas šādi:

1) Rīgas vēlēšanu apgabalā — Rīgas Dome ievēlē trīs komisijas locekļus, Centrālā vēlēšanu komisija un Augstākās Tiesas plēnums sūta pa vienam priekšstāvim;

2) Vidzemes vēlēšanu apgabalā — Cēsu rajona padome ievēlē divus komisijas locekļus, Centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Augstākās Tiesas plēnums — vienu priekšstāvi;

3) Latgales vēlēšanu apgabalā — Rēzeknes pilsētas padome un Rēzeknes rajona padome ievēlē pa vienam komisijas loceklim, Centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Augstākās Tiesas plēnums — vienu priekšstāvi;

4) Kurzemes vēlēšanu apgabalā — Kuldīgas rajona padome ievēlē divus komisijas locekļus, Centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Augstākās Tiesas plēnums — vienu priekšstāvi;

5) Zemgales vēlēšanu apgabalā — Jelgavas pilsētas padome un Jelgavas rajona padome ievēlē pa vienam komisijas loceklim, Centrālā vēlēšanu komisija sūta divus priekšstāvjus un Augstākās Tiesas plēnums — vienu priekšstāvi.

12.¹ Katrā rajonā no vēlētajiem nodibināma rajona vēlēšanu komisija, kura izveidojama šādi: rajona padome vai pagaidu valde ievēlē septiņus komisijas locekļus, vietējās tautas tiesas tautas tiesneši sūta vienu

priekšstāvi no sava vidus un Centrālā vēlēšanu komisija — vienu priekšstāvi.

12.² Katrā Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) no vēlētajiem nodibināma Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vēlēšanu komisija, kura izveidojama šādi: Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) padome vai pagaidu valde ievēlē septiņus komisijas locekļus, vietējās tautas tiesas tautas tiesneši sūta vienu priekšstāvi no sava vidus un Centrālā vēlēšanu komisija — vienu priekšstāvi.

12.³ Daugavpilī, Jelgavā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī no vēlētajiem nodibināma vēlēšanu komisija, kura izveidojama šādi: pilsētas padome vai pagaidu valde ievēlē septiņus komisijas locekļus, vietējās tautas tiesas tautas tiesneši sūta vienu priekšstāvi no sava vidus un Centrālā vēlēšanu komisija — vienu priekšstāvi.

13. Katrā rajona pilsētā un katrā pagastā izveidojams vismaz viens vēlēšanu iecirknis. Republikas pilsētas un Rīgas pilsētas rajoni (priekšpilsētas) sadalāmi vairākos iecirkņos. Dalīšanu vēlēšanu iecirkņos veic pilsētu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un pagastu valdes.

14. Katrā vēlēšanu iecirknī vēlēšanas vada un uzrauga iecirkņa vēlēšanu komisija, kas sastāv no pieciem līdz piecpadsmit vēlētajiem, kurus ievēlē pilsētu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) vai pagastu valdes.

Piezīme. Ja kāda pilsētas, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai pagasta valde neievēlē vēlēšanu komisiju, Centrālā vēlēšanu komisija ieceļ vietējo vēlēšanu komisiju.

15. Valsts sedz ar vēlēšanu sarīkošanu saistītos izdevumus. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka šo līdzekļu sadalījumu apgabalū, rajonū, pilsētū, pilsētas rajonū (priekšpilsētū) un iecirkņu vēlēšanu komisijām.

III nodaļa

Kandidātu sarakstu iesniegšana

16. Kandidātu saraksti iesniedzami Centrālajai vēlēšanu komisijai. Kandidātu sarakstus var iesniegt, sākot ar astoņdesmito dienu pirms vēlēšanu pirmās dienas. Pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir četrdesmitā diena pirms vēlēšanu pirmās dienas.

17. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu proporcionāli

apgabala vēlētāju skaitam, kuru 5. Saeimas vēlēšanu izsludināšanas dienā Pilsonības un imigrācijas departaments konstatē atbilstoši Latvijas Republikas Iedzīvotāju reģistra datiem.

Katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu nosaka šādi:

- 1) viss Latvijas vēlētāju skaits dalāms ar skaitli 100;
- 2) katra vēlēšanu apgabala vēlētāju skaits dalāms ar šā panta otrās daļas 1. punktā noteiktās dalīšanas iznākumu. Šādi iegūtie vesēlie skaitļi apzīmē apgabalos ievēlējamo deputātu skaitu;
- 3) ja šā panta otrās daļas 2. punktā noteiktā dalīšanas iznākuma veselo skaitļu summa ir mazāka par 100, ievēlējamo deputātu skaits palielināms par vienu vispirms tajā apgabalā, kurā daļskaitlis ir vislielākais, pēc tam apgabalā, kurā ir otrs lielākais daļskaitlis, utt.;
- 4) ja divos vēlēšanu apgabalos daļskaitļi ir vienādi, vispirms palielināms deputātu skaits apgabalā, kurā šā panta otrās daļas 2. punktā noteiktās dalīšanas rezultātā iegūtais vesēlais skaitlis ir mazākais;
- 5) ja divos vēlēšanu apgabalos gan daļskaitļi, gan vesēlie skaitļi ir vienādi, apgabalu, kurā palielināms deputātu skaits, nosaka lozējot.

Katrā vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaits jāpublicē oficiālajā preses izdevumā ne vēlāk kā simt dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas.

17.¹ Centrālā vēlēšanu komisija pieņem tikai tādas kandidātu sarakstus, kuru iesniedzēji var uzrādīt bankas kvīti vai tās norakstu, tādējādi apliecinot, ka bankā iemaksāta drošības nauda 50 minimālo mēnešalgu (kāda tā bija noteikta vēlēšanu izsludināšanas dienā) apmērā Centrālās vēlēšanu komisijas depozītā. Banka drošības naudas iemaksātājam izsniedz kvīti (un četrus tās norakstus), kurā norādīts, kas naudu iemaksājis, kāds nosaukums būs kandidātu sarakstam, par kuru drošības nauda iemaksāta, un kad nauda iemaksāta. Iemaksātā drošības nauda dod tiesības iesniegt viena nosaukuma kandidātu sarakstu visos vēlēšanu apgabalos, un tā atdodama iemaksātājam, ja no šā nosaukuma kandidātu saraksta kaut vienā vēlēšanu apgabalā ievēlēts vismaz viens deputāts. Drošības naudu, kas iemaksāta par tāda nosaukuma sarakstu, no kura neviens deputāts nav ievēlēts, Centrālā vēlēšanu komisija iemaksā valsts budžetā.

Kandidātu sarakstam jāpievieno arī šajā sarakstā ietvertu personu parakstīta priekšvēlēšanu programma (platforma), kuras apjoms nedrīkst pārsniegt 4000 iespaidzīmes. Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina šo programmu, kā arī visu kandidātu sarakstu (norādot kandidāta vārdu, uzvārdu, dzimšanas gadu, izglītību, nodarbošanos, kā arī pilsētu vai rajonu, kurā kandidāts dzīvo) publicēšanu oficiālajā laikrakstā ne vēlāk kā desmit dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas.

18. Kandidātu sarakstā jāieraksta katra kandidāta vārds, uzvārds, pasē ierakstītais personas kods, dzimšanas gads, dzīvesvieta, izglītība un nodarbošanās. Turklāt jāiesniedz izvirzīto kandidātu rakstveida paziņojums, ka viņi piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai. Kandidātu sarakstam un paziņojumiem jābūt skaidri salasāmiem, bez svītrojumiem un labojumiem. Ja kādā kandidātu sarakstā kandidātu skaits ir lielāks par vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu, kandidāti, kuri minēti pēdējie, nav līdzskaitāmi.

19. Vienu un to pašu kandidātu var pieteikt tikai viena nosaukuma kandidātu sarakstā. Viens un tas pats kandidāts var būt viena nosaukuma kandidātu sarakstos vairākos vēlēšanu apgabalos. Ja viena kandidatūra ir pieteikta dažāda nosaukuma sarakstos, tā svītrojama visos sarakstos.

20. Katram vēlēšanu apgabalam pieteiktais Saeimas deputātu kandidātu saraksts jāparaksta vismaz simt vēlētājiem, norādot viņu pasē ierakstīto personas kodu. Pirmie trīs parakstītāji uzskatāmi par kandidātu saraksta iesniedzējiem, un viņi uzņemas atbildību par visu iesniegto dokumentu pareizību. Katrs vēlētājs drīkst parakstīt tikai vienu kandidātu sarakstu. Ja viens vēlētājs ir parakstījis vairākus sarakstus, šis saraksts tiek anulēts visos sarakstos.

Ja iesniegtā kandidātu saraksta nosaukums sakrīt ar jau reģistrētas partijas, politiskas vai sabiedriskas organizācijas nosaukumu, sarakstam jāpievieno šīs organizācijas pilnvarojums.

Iesniedzot pirmsvēlēšanu apvienības kandidātu sarakstu, tam jāpievieno visu apvienībā ietilpstošo organizāciju pilnvarojums.

Kandidātu saraksta nosaukumam nepārprotami jāatšķiras gan no iesniegto kandidātu sarakstu nosaukumiem, gan no to organizāciju nosaukumiem, kuru darbība apturēta, aizliegta vai atzīta par antikonstitucionālu.

21. Par kandidātu var pieteikt ikvienu Latvijas pilsoni, kaut arī viņš nedzīvo vēlēšanu apgabalā, kurā pieteikts par kandidātu, ja viņš Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā ir parakstījis paziņojumu, ka nav bijis vai šobrīd nav PSRS, LPSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, Krievijas (PSRS tiesību mantinieces) un citu valstu drošības dienesta vai armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas štata vai ārštata darbinieks, kā arī šo iestāžu aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs. Šo paziņojumu pievieno kandidātu sarakstam.

Par kandidātu var pieteikt Latvijas pilsoni, ja viņa tiesības darboties valsts dienestā vai tiesības ieņemt noteiktus valsts amatus likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā nav ierobežotas.¹

22. Atcelts 05.06.28.

23. Nepiemērot.

24. Nepiemērot.

25. Nepiemērot.

26. Nepiemērot.

27. Iesniegtais kandidātu saraksts nav atsaukams.

28. Centrālā vēlēšanu komisija numurē kandidātu sarakstus, vispirms izlozes kārtībā nosakot numurus tiem sarakstiem, kuri iesniegti visos piecos vēlēšanu apgabalos, pēc tam tiem, kuri iesniegti četros apgabalos, utt. Ar vienu nosaukumu iesniegtajiem kandidātu sarakstiem visos apgabalos ir vienāds numurs. Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina sarakstu nodrukāšanu uz atsevišķām veidlapām — vēlēšanu zīmēm — un to nogādāšanu apgabalu vēlēšanu komisijām. Vēlēšanu zīmēs jānorāda:

- 1) vēlēšanu apgabala nosaukums;
- 2) kandidātu saraksta numurs;
- 3) kandidātu saraksta nosaukums;
- 4) pieteikto kandidātu vārds un uzvārds.

Vēlēšanu zīmē pretī katra kandidāta uzvārdam ir vieta vēlētāja atzīmju izdarīšanai.

29. Apgabalu, rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un iecirkņu vēlēšanu komisiju sēdēs bez balsstiesībām var piedalīties pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura attiecīgajā apgabalā iesniegusi savu kandidātu sarakstu. Šādiem kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda vēlēšanu

komisijas priekšsēdētājam organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara, kuras uzdevumā viņi sēdēs piedalās, vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

IV nodaļa

Vēlēšanu kārtība

30. Vēlēšanu dienas nosaka Augstākā Padome. Tām jābūt izsludinātām oficiālajā preses izdevumā vismaz simt divdesmit dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas.

31. Paziņojumi ar visu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstiem, norādot kandidāta vārdu, uzvārdu, dzimšanas gadu, izglītību, nodarbošanos, kā arī pilsētu vai rajonu, kurā kandidāts dzīvo, jāizliek katrā balsošanas iecirknī redzamā vietā vismaz desmit dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas.

31.¹ Sākot ar septīto dienu pirms vēlēšanu pirmās dienas, katram vēlētājam ir tiesības saņemt pa vienam eksemplāram no katra apgabalā pieteikto kandidātu saraksta.

32. Vēlēšanu laikā vēlēšanu telpām jābūt atvērtām no plkst. 8 rītā līdz 8 vakarā.

33. Laiks, kad ir atvērtas vēlēšanu telpas, un to vieta jāizziņo ne vēlāk kā desmit dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas. Uz laukiem šo izziņošanu izdara pagasta valde, apziņojot katru māju atsevišķi, bet pilsētās — pilsētas valde vai Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) valde, izliekot sludinājumus redzamās vietās.

34. Vēlēšanu telpās pie to ieejas vēlēšanu komisija pārliecinās, vai ieradušies pilsoņi ir vēlētāji, kas nav vēl piedalījušies vēlēšanās.

35. Vēlēšanu telpās katrs vēlētājs saņem no iecirkņa vēlēšanu komisijas visu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un īpašu aploksni, kurā viņam ir jāieliek vēlēšanu zīme, kas atbilst tam kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso.

Šajā vēlēšanu zīmē pretī visu vai atsevišķu kandidātu uzvārdiem vēlētājs pēc savas izvēles var izdarīt atzīmi „+”, neizdarīt atzīmi vai svītrot kandidāta uzvārdu vai vārdu.

Vēlētājs var ielikt aploksnē arī negrozītu (bez atzīmēm) vēlēšanu zīmi.

Atzīmi „+” pretī kāda kandidāta uzvārdam vēlētājs izdara, ja viņš īpaši atbalsta šā kandidāta ievēlēšanu. Ja vēlētājs neatbalsta kādu no šajā vēlēšanu zīmē esoša-

jiem kandidātiem, viņš svītros šā kandidāta uzvārdu vai vārdu.

Pēc aploksnas izsniegšanas vēlēšanu komisijas loceklis vēlētajā pasē atzīmē, ka šis vēlētājs piedalījies vēlēšanās.

36. Vēlēšanu telpās ierīkojama slēgta istaba vai nodalījums, kurā vēlētājs vienatnē ieliek aploksnē vienu vēlēšanu zīmi un aploksnī aizlīmē. Aizlīmēto aploksnī vēlētājs komisijas atklātā sēdē personiski nodod vienam no vēlēšanu komisijas locekļiem, kuram vēlētāja klātbūtnē aploksnē jāiemet aizzīmogotā kastē.

Piezīme. Ja atsevišķi vēlētāji veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, iecirkņa vēlēšanu komisija pēc viņu lūguma var uzdot diviem komisijas locekļiem organizēt balsošanu šo vēlētāju atrašanās vietā.

37. Karavīri vēlēšanu laikā atbrīvojami no dienesta pienākumiem uz laiku, kas nepieciešams balsošanai, un viņiem uz šo laiku izsniedzamas pasēs.

38. Vēlēšanu laikā uzraudzību par kārtību vēlēšanu telpās veic vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks. Viņi raugās, lai vēlēšanu telpās un pie to ieejas netiktu pieļauta vēlēšanu brīvības ierobežošana un kārtības traucēšana, kā arī aģitācija.

39. Vēlētājs var balsot tikai personiski.²

40. Vēlēšanās neviens nedrīkst nodot vairāk par vienu balsi.

41. Abās vēlēšanu dienās pēc plkst. 8 vakarā vēlēšanu zīmes var nodot tikai tie vēlētāji, kuri bija ieradušies vēlēšanu telpās pirms plkst. 8 vakarā. Pēc tam vēlēšanu telpas slēdz, kastes ar vēlēšanu pirmajā dienā nodotajām balsīm aizzīmogo ar komisijas priekšsēdētāja zīmogu; arī komisijas locekļiem un vēlētājiem ir tiesības pielikt savus zīmogus. Kastes atstājamas vēlēšanu telpās komisijas vai policijas uzraudzībā, līdz vēlēšanu komisija atnākušo vēlētāju klātbūtnē pārliecinās, ka vēlēšanu kastes ir kārtībā.

42. Sākot ar vēlēšanu telpu atvēršanu vēlēšanu pirmajā dienā, vēlēšanu komisija raksta protokolu, kurā atzīmē vēlēšanu gaitu. Vēlētājiem ir tiesības pieprasīt, lai viņu sūdzības un protestus ieraksta protokolā.

43. Vēlēšanu dienās tirdzniecība ar reibinošiem dzērieniem aizliegta.

44. Nepiemērot.

V nodaļa Balsu skaitīšana un vēlēšanu iznākuma aprēķināšana

45. Vēlēšanu zīmju skaitīšana notiek vēlēšanu otrās dienas vakarā. Skaitīšanu izdara iecirkņa vēlēšanu komisija atklātā sēdē. Iecirkņa komisija sagrupē nodotās vēlēšanu zīmes pēc sarakstu numuriem, šķirojot derīgās zīmes no nederīgajām, grozītās no negrozītajām, kā arī saskaita par katru kandidātu sarakstu nodotās balsis. Bez tam attiecībā uz katru kandidātu saskaita tās vēlēšanu zīmes, kurās viņa ievēlēšana ir īpaši atbalstīta (atzīme „+”), kā arī tās vēlēšanu zīmes, kurās kandidāta uzvārds vai vārds ir svītrots. Par to sastāda protokolu divos eksemplāros.

46. Iecirkņa vēlēšanu komisijas protokolā atzīmējams no apgabala vēlēšanu komisijas saņemtais aplokšņu skaits, pāri palikušo aplokšņu skaits, iecirkņa vēlēšanu komisijas izsniegto aplokšņu skaits, aplokšņu skaits kastēs pēc to atvēršanas, nodoto vēlēšanu zīmju skaits, nederīgo zīmju skaits, kā arī šā likuma 45. pantā minētās ziņas. Nederīgās vēlēšanu zīmes numurējamas, un protokolā ierakstāmi to atraidīšanas iemesli.

47. Par nederīgām uzskatāmas vēlēšanu zīmes no citiem vēlēšanu apgabaliem un atšķirīga satura vēlēšanu zīmes, kas saliktas vienā aploksnē. Ja aploksnē ielikto vēlēšanu zīmju saturs ir vienāds, par derīgu atzīstama tikai viena vēlēšanu zīme.

48. Ja balsu skaitīšanā rodas domstarpības par vēlēšanu zīmju derīgumu, vēlēšanu komisija jautājumu izšķir ar balsu vairākumu. Balsīm sadaloties vienādi, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss.

48.¹ Pēc balsu saskaitīšanas un protokola sastādīšanas visas nodotās derīgās un nederīgās vēlēšanu zīmes, neizlietotās aploksnas un viens protokola eksemplārs iesaiņojams, saņorējams un aizzīmogojams. Klātesošajiem vēlētājiem arī ir tiesības pielikt šiem saiņiem savus zīmogus, par ko minams klātpieliktajā protokolā. Pēc tam iecirkņa vēlēšanu komisija nekavējoties nosūta visus vēlēšanu materiālus rajona, pilsētas vai pilsētas rajona (priekšpilsētas) vēlēšanu komisijai. Līdz ar vēlēšanu materiālu nosūtāms pavadraksts, kurā teikts, kad un ar ko vēlēšanu materiāli nosūtīti.

48.² Rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu (priekšpilsētu) vēlēšanu komisijas saņem un saskaita visu to teritorijā

esošo vēlēšanu iecirkņu rezultātus pēc protokoliem un vēlēšanu materiālus līdz ar savu protokolu nekavējoties nogādā apgabalu vēlēšanu komisijām šā likuma 48.¹ pantā paredzētajā kārtībā.

48.³ Apgabalu vēlēšanu komisijas saskaita visu rajonu, pilsētu un pilsētas rajonu (priekšpilsētu) vēlēšanu iznākumus un sastāda par to protokolu.

49. Atcelts 05.06.28.

50. Apgabalu vēlēšanu komisijām jānosūta Centrālajai vēlēšanu komisijai šā likuma 48.¹ pantā paredzētajā kārtībā visi vēlēšanu iecirkņu protokoli līdz ar citiem vēlēšanu materiāliem, kurus tā pieprasa.

51. Vēlēšanu apgabalos ievēlētos deputātus nosaka Centrālā vēlēšanu komisija.

Deputātu vietu sadalē nepiedalās tie viena nosaukuma kandidātu saraksti, kuri kopā pa visu Latviju saņēmuši mazāk par četriem procentiem no nodoto balsu kopskaita neatkarīgi no tā, vai viena nosaukuma saraksts bija izvirzīts vienā vai vairākos apgabalos. Lai sadalītu Saeimas deputātu vietas starp pārējiem vēlēšanu apgabalā pieteiktajiem kandidātu sarakstiem, piemēro šādu kārtību (Senlaga metodi):

a) nosaka par katru kandidātu sarakstu vēlēšanu apgabalā nodoto derīgo vēlēšanu zīmju skaitu;

b) par katru kandidātu sarakstu nodoto vēlēšanu zīmju skaitu daļa secīgi ar 1, 3, 5, 7 utt., līdz dalījumu skaits ir vienāds ar sarakstā pieteikto kandidātu skaitu;

c) visus iegūtos dalījumus par visiem viena vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstiem sanumurē kopējā dilstošā secībā;

d) deputātu vietas vēlēšanu apgabalā secīgi saņem tie kandidātu saraksti, kuriem atbilst lielākie dalījumi.

Ja dalījums, kura kārtas numurs ir vienāds ar vēlēšanu apgabalā ievēlējamo deputātu skaitu, ir vienāds ar vienu vai vairākiem nākamajiem dalījumiem, deputātu vietu saņem saraksts, kas ieguvis visā Latvijā vairāk balsu.

Ja šie saraksti ir iesniegti tikai vienā vēlēšanu apgabalā, deputātu vietu saņem kandidātu saraksts, kurš iesniegts pirmais.

52. Atcelt.

53. Nepiemērot.

54. Nepiemērot.

55. Nepiemērot.

56. Nepiemērot.

56.¹ Katrā sarakstā pieteiktie kandidāti sagrupējami pēc saņemto balsu skaita. Par kandidātu nodoto balsu skaits ir vienāds ar balsu skaitu, kas nodots par sarakstu, kurā minēts šis kandidāts, mīnus sarakstu skaits, kuros šis kandidāts izsvītrots, plus sarakstu skaits, kuros vēlētāji šā kandidāta ievēlēšanu īpaši atbalstījuši (atzīme „+”). Ja par diviem vai vairākiem viena saraksta kandidātiem nodots vienāds balsu skaits, viņi sarindojami saraksta iesniedzēju paredzētajā secībā. Ievēlēti ir tie kandidāti, kuri saņēmuši lielāko balsu skaitu, bet atlikušie ieskaitāmi kandidātos tādā secībā, kādā viņi izkārtojas atbilstoši balsu skaitam, kas nodots par viņiem.

56.² Ja viens un tas pats kandidāts saskaņā ar šā likuma

56.¹ pantu ievēlēts par deputātu vairākos apgabalos, viņš uzskatāms par ievēlētu tajā apgabalā, kurā saņēmis visvairāk balsu, bet pārējos apgabalos no atbilstošā saraksta par ievēlētu uzskatāms nākamais kandidāts, kas saņēmis lielāko balsu skaitu.

57. Ja ievēlētais Saeimas deputāts miris, atteicies vai citu iemeslu dēļ zaudējis savu mandātu, viņa vietā stājas nākamais kandidāts no tā paša kandidātu saraksta, no kura bija ievēlēts iepriekšējais deputāts.

58. Ja šā likuma 57. pantā paredzēto iemeslu dēļ kādam sarakstam pietrūkst kandidātu, šā likuma 51.panta kārtībā jānosaka, no kura kandidātu saraksta ņemams iztrūkstošais deputāts.

VI nodaļa

Par Latvijas pilsoņu piedalīšanos 5. Saeimas vēlēšanās ārvalstīs

59. Latvijas Republikas konsulārās iestādes, kurām uzticēts reģistrēt ārvalstīs dzīvojošos Latvijas pilsoņus, izveido vēlēšanu iecirkņus.

60. Pēc konsulārās iestādes vadības priekšlikuma Centrālā vēlēšanu komisija ieceļ vietējo vēlēšanu komisiju piecu līdz piecpadsmit cilvēku sastāvā no attiecīgajā valstī dzīvojošajiem vēlētājiem. Tā izveido iecirkņu vēlēšanu komisijas trīs līdz piecpadsmit cilvēku sastāvā. Ja valstī izveido tikai vienu vēlēšanu komisiju, iecirkņa komisijas funkcijas pilda vietējā vēlēšanu komisija.

61. Kandidātu sarakstus ārvalstīs dzīvojošie vēlētaji var iesniegt šā likuma III nodaļā noteiktajā kārtībā.
62. Reģistrētie Latvijas pilsoņi, kas dzīvo vai uzturas ārvalstīs, var piedalīties balsošanā Saeimas vēlēšanu Rīgas vēlēšanu apgabalā.
63. Centrālā vēlēšanu komisija nosūta ārvalstīs izveidotajām vēlēšanu komisijām Rīgas vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstus un vēlēšanu zīmes.
64. Ne vēlāk kā 15 dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas vietējā vēlēšanu komisija katram reģistrētajam vēlētajam piesūta Rīgas vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstus.
65. Latvijas Republikas pilsoņi, kuri 5. Saeimas vēlēšanu laikā dzīvo vai uzturas ārvalstīs, personiski balso ārvalstīs izveidotajos vēlēšanu iecirkņos šā likuma 35. un 36. pantā noteiktajā kārtībā ne agrāk kā septītajā, bet ne vēlāk kā trešajā dienā pirms vēlēšanu pirmās dienas Latvijā.
66. Balsu skaitīšana vēlēšanu iecirknī sākas pēc vēlēšanu iecirkņa slēgšanas. Balsu skaitīšana notiek saskaņā ar šā likuma 45., 46., 47., 48. un 48.¹ pantu. Vēlēšanu komisija par balsošanas rezultātiem vēlēšanu iecirknī sastāda protokolu, kuru nekavējoties nosūta vietējai vēlēšanu komisijai. Tā saskaita visu vēlēšanu iecirkņu rezultātus pēc to protokoliem un nekavējoties nosūta protokolu Centrālajai vēlēšanu komisijai. Vēlēšanu zīmes iesaiņo, aizzīmogo un ar diplomātisko pastu nosūta Centrālajai vēlēšanu komisijai.
67. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka 5. Saeimas vēlēšanu galīgos rezultātus Rīgas vēlēšanu apgabalā, ņemot vērā visu ārvalstīs izveidoto vēlēšanu komisiju balsu skaitīšanas protokolus.

VII nodaļa

Nobeiguma noteikumi

68. Pilnīgie vēlēšanu rezultāti, arī rezultāti par katra saraksta katra kandidāta saņemto balsu skaitu katrā vēlēšanu iecirknī, sešu mēnešu laikā apkopojami un publicējami atsevišķā izdevumā, kuram jābūt brīvi pieejamam valsts bibliotēkās.
69. Visu vēlēšanu komisiju visi vēlēšanu protokoli pēc publicēšanas šajā izdevumā nododami Latvijas valsts arhīvam.
70. Kandidātu saraksta iesniedzējiem, kā arī pieteik-

tajiem kandidātiem ir tiesības pārsūdzēt vēlēšanu komisiju lēmumus tautas tiesā pēc vēlēšanu komisijas atrašanās vietas.

71. Personas, kuras ar vardarbību, viltu, draudiem, uzpirkšanu vai citā prettiesiskā veidā kavē pilsoņus piedalīties vēlēšanās, veikt aģitāciju, kā arī vēlēšanu komisiju locekļi, valsts un sabiedrisko institūciju amatpersonas, kas viltojušas vēlēšanu dokumentus, apzināti nepareizi saskaitījušas balsis, nav ievērojušas balsošanas noslēpumu vai citādi pārkāpušas šo likumu, saucamas pie likumā noteiktās atbildības.”

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
A.Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I.Daudišs

Rīgā 1992. gada 20. oktobrī

¹ “Par deputāta kandidātu var pieteikt ikvienu Latvijas Republikas pilsoni, kaut arī viņš nedzīvo vēlēšanu apgabalā, kurā pieteikts par kandidātu, ja viņš Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā ir parakstījis paziņojumu, ka nav bijis un šobrīd nav PSRS, Latvijas PSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, Krievijas (PSRS tiesību mantnieces) un citu valstu drošības dienesta vai armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas štata vai ārstata darbinieks, kā arī šo iestāžu aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs. Šis paziņojums jāpievieno kandidātu sarakstam.

Par kandidātiem nedrīkst pieteikt tos Latvijas Republikas pilsoņus, uz kuriem attiecas šā panta pirmajā daļā minētā paziņojuma nosacījumi, kā arī tos, kuru tiesības darboties valsts varas un valsts pārvaldes institūcijās ir ierobežotas citos likumdošanas aktos.”

(1993. gada 16. marta redakcijā Latvijas Republikas likums “Par grozījumiem Latvijas Republikas likumā “Par 5. Saeimas vēlēšanām””)

² “Ārvalstīs reģistrētie Latvijas Republikas pilsoņi var piedalīties balsošanā pa pastu Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā, ievērojot šā likuma 40. panta prasības.”

(Latvijas Republikas likums “Par papildinājumu Latvijas Republikas likumā “Par 5. Saeimas vēlēšanām””, 1993. gada 17. marta redakcijā)

**LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀS
PADOMES LĒMUMS
PAR CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
NOLIKUMA APSTIPRINĀŠANU**

Latvijas Republikas Augstākā Padome **nolemj:**

1. Apstiprināt Centrālās vēlēšanu komisijas nolikumu.
2. Lēmums stājas spēkā ar tā publicēšanas dienu.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
A.Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I.Daudišs

Rīgā 1992. gada 2. decembrī

Apstiprināts ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1992. gada 2. decembra lēmumu

LATVIJAS REPUBLIKAS CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS NOLIKUMS

I. Komisijas izveidošanas kārtība, tās uzdevumi un darbības principi

1. Centrālo vēlēšanu komisiju 5. Saeimas vēlēšanu sagatavošanai un vadīšanai izveido Latvijas Republikas Augstākā Padome, pamatojoties uz Latvijas Republikas 1992. gada 20. oktobra likumu "Par 5. Saeimas vēlēšanām".

Centrālās vēlēšanu komisijas locekli var izslēgt no komisijas sastāva ar Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumu uz personiska iesnieguma pamata vai arī pēc Centrālās vēlēšanu komisijas priekšlikuma, ja viņš godprātīgi nepilda savus pienākumus.

Ja kāds komisijas loceklis izbeidz savu darbību komisijā, Latvijas Republikas Augstākā Padome izdara attiecīgus grozījumus komisijas sastāvā.

2. Centrālā vēlēšanu komisija savā darbībā ievēro likumus, Latvijas Republikas Augstākās Padomes lēmumus un šo nolikumu.

Tā vada vēlēšanas, likumu ietvaros izdod un publicē

oficiālā laikrakstā nepieciešamos rīkojumus un instrukcijas. Rīkojumi un instrukcijas stājas spēkā ar to publicēšanas dienu, un tie jāizpilda visām vēlēšanu komisijām, kā arī valsts un pašvaldību institūcijām.

3. Pēc Latvijas Republikas Augstākās Padomes pieprasījuma Centrālā vēlēšanu komisija sniedz tai pārskatu par vēlēšanu sagatavošanas norisi.

4. Centrālā vēlēšanu komisija par savu darbību un pieņemtajiem lēmumiem informē sabiedrību ar preses izdevumu, televīzijas un radio palīdzību. Tās sēdēs var būt klāt valsts institūciju un sabiedrisko organizāciju pilnvaroti priekšstāvji, kā arī kandidātu sarakstu iesniedzēji vai viņu priekšstāvji un šajā komisijā akreditēto masu informācijas līdzekļu pārstāvji.

5. Centrālā vēlēšanu komisija ir juridiskā persona. Tai ir zīmogs ar valsts lielā ģerboņa attēlu un komisijas pilnu nosaukumu.

II. Komisijas pienākumi un tiesības

6. Centrālā vēlēšanu komisija nodrošina Latvijas Republikas likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" vienveidīgu un pareizu piemērošanu. Šajā nolūkā tā:

1) izdod attiecīgus rīkojumus un instrukcijas;

2) ja nepieciešams, griežas Latvijas Republikas Augstākajā Padomē ar priekšlikumu par atsevišķu likuma pantu iztulkojumu;

3) izskata jebkuru ar vēlēšanu sagatavošanu un vadīšanu saistītu jautājumu pēc savas iniciatīvas vai pēc Latvijas Republikas Augstākās Padomes norādījuma;

4) noklausās apgabalu, rajonu, pilsētu un pilsētas rajonu (priekšpilsētu) vēlēšanu komisiju ziņojumus par 5. Saeimas vēlēšanu sagatavošanas gaitu;

5) izskata sūdzības un iesniegumus par citu vēlēšanu komisiju lēmumiem un to darbību un atceļ to nelikumīgus lēmumus.

7. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka naudas līdzekļu sadalījumu apgabalu, rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un iecirkņu vēlēšanu komisijām, kā arī ārvalstīs izveidotajām vēlēšanu komisijām, rūpējas, lai

vēlēšanu komisijas būtu nodrošinātas ar telpām, transportu un sakaru līdzekļiem, kā arī citiem materiāltehniskajiem līdzekļiem.

8. Centrālā vēlēšanu komisija rūpējas par visu vēlēšanu komisiju izveidošanu. Šajā nolūkā tā:

- 1) nosaka vēlēšanu komisiju izveidošanas termiņus;
- 2) izvirza savus priekšstāvjus apgabalu, rajonu, pilsētu un pilsētas rajonu (priekšpilsētu) vēlēšanu komisijām, ņemot vērā attiecīgo Tautas deputātu padomju valžu priekšlikumus;
- 3) izveido no likumā noteiktajā kārtībā izvirzītajiem priekšstāvjiem apgabalu vēlēšanu komisijas;
- 4) ieceļ vietējās vēlēšanu komisijas ārvalstīs;
- 5) ieceļ rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un iecirkņu vēlēšanu komisijas, ja tās nav savlaicīgi ievēlētas likumā noteiktajā kārtībā.

9. Priekšvēlēšanu periodā Centrālā vēlēšanu komisija:

- 1) lemj par kandidātu sarakstu atbilstību likuma prasībām un piešķir sarakstiem numurus;
- 2) nodrošina priekšvēlēšanu programmu un visu kandidātu sarakstu publicēšanu oficiālā laikrakstā;
- 3) nodrošina kandidātu sarakstu nodrukāšanu, vēlēšanu zīmju, aplokšņu un vēlēšanu komisiju zīmogu izgatavošanu un to nogādāšanu apgabalu vēlēšanu komisijām;
- 4) nosaka, kādām jābūt vēlēšanu kastēm;
- 5) nosaka kārtību, kādā vēlēšanu komisiju protokoli un citi vēlēšanu materiāli nosūtāmi rajonu, pilsētu, pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un apgabalu vēlēšanu komisijām, kā arī kārtību, kādā apgabalu vēlēšanu komisijas nosūta protokolus un citus vēlēšanu materiālus Centrālajai vēlēšanu komisijai.

10. Centrālā vēlēšanu komisija ir tiesīga ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītajos jautājumos griezties ar iesniegumiem un priekšlikumiem valsts institūcijās, pašvaldībās, uzņēmumos, iestādēs un organizācijās. Tām šie iesniegumi un priekšlikumi jāizskata ne vēlāk kā trīs dienu laikā un jādod atbilde komisijai. Komisijai ir tiesības savās sēdēs noklausīties Latvijas Republikas

ministriju, departamentu, citu valsts institūciju un pašvaldību amatpersonas par jautājumiem, kas saistīti ar 5. Saeimas vēlēšanu sagatavošanu un norisi.

11. Centrālā vēlēšanu komisija nosaka ievēlētos deputātus un 5. Saeimas vēlēšanu rezultātus kopā ar ievēlēto deputātu sarakstu publicē oficiālā laikrakstā ne vēlāk kā 10. dienā pēc vēlēšanām.

Ja atsevišķos vēlēšanu iecirkņos pieļauti rupji likuma pārkāpumi un tie ietekmējuši vēlēšanu rezultātus, Centrālā vēlēšanu komisija lemj par attiecīgā vēlēšanu iecirkņa balsošanas rezultātu anulēšanu.

III. Komisijas darba organizācija

12. Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs, viņa vietnieks un sekretārs strādā pastāvīgi un saņem atalgojumu atbilstoši šādām kvalifikācijas kategorijām: priekšsēdētājs — 4. kategorijai, vietnieks un sekretārs — 5. kategorijai. Pārējie komisijas locekļi saņem atalgojumu atbilstoši viņu kvalifikācijas kategorijai darbvietā, bet ne mazāku par 6. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, par to laiku, kurā viņi pilda Centrālās vēlēšanu komisijas locekļa pienākumus.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam, viņa vietniekam un sekretāram šo pienākumu pildīšanas laikā tiek garantēta darba vietas (amata) saglabāšana. Komisijas locekļi pēc tās lēmuma vēlēšanu sagatavošanas periodā ir jāatbrīvo no pienākumiem savā darba vietā, saglabājot viņu amatu (darba vietu).

13. Centrālās vēlēšanu komisijas sēdes sasauc tās priekšsēdētājs, publicējot paziņojumu oficiālā laikrakstā vai ar valsts televīzijas un radio palīdzību.

Ja komisijas loceklis nevar ierasties uz sēdi, viņš laikus to dara zināmu priekšsēdētājam.

Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumi tiek pieņemti, atklāti balsojot. Lēmums ir pieņemts, ja „par” nobalso vismaz četri komisijas locekļi. Ja „par” un „pret” nobalso vienāds komisijas locekļu skaits, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss. Komisijas loceklis, kurš nepiekrīt lēmumam, ir tiesīgs pievienot rakstveidā savu atsevišķo viedokli.

Komisijas lēmumus, rīkojumus un instrukcijas paraksta tās priekšsēdētājs un sekretārs.

Centrālās vēlēšanu komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs un sekretārs.

14. Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs:

- 1) vada komisijas sēdes; nodrošina iespēju komisijas locekļiem laikus iepazīties ar sēdes darba kārtību un tajā izskatāmajiem materiāliem;
- 2) dod komisijas locekļiem uzdevumus, kas attiecas uz 5.Saeimas vēlēšanu sagatavošanu un norisi, nodrošina viņus ar dokumentiem, kas saistīti ar komisijas darbu;
- 3) uzaicina uz komisijas sēdi valsts un pašvaldību institūciju pārstāvjus, kā arī citu vēlēšanu komisiju vadītājus;
- 4) pārstāv komisiju valsts institūcijās, pašvaldībās, uzņēmumos, iestādēs un organizācijās;
- 5) kontrolē pieņemto lēmumu izpildi;
- 6) informē Latvijas Republikas Augstāko Padomi par Centrālās vēlēšanu komisijas darbu, par tās pieņemtajiem lēmumiem;
- 7) sniedz pārskatus Latvijas Republikas Augstākajai Padomei par vēlēšanu sagatavošanu;
- 8) atver un slēdz Centrālās vēlēšanu komisijas kontus kredītiestādēs, rīkojas ar Centrālās vēlēšanu komisijas naudas līdzekļiem;
- 9) pilda citus ar vēlēšanām saistītus pienākumus.

Priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa amata pienākumus pilda priekšsēdētāja vietnieks.

15. Centrālās vēlēšanu komisijas loceklis vienlaikus nevar būt citas vēlēšanu komisijas loceklis.

Ja Centrālās vēlēšanu komisijas loceklis tiek pieteikts par deputāta kandidātu, viņa darbība komisijā izbeidzas ar brīdi, kad tiek iesniegts attiecīgais saraksts.

Centrālās vēlēšanu komisijas loceklis:

1) iesniedz priekšlikumus un jautājumus, kas izskatāmi komisijas sēdēs, piedalās šo jautājumu apspriešanā;

2) pārbauda citu vēlēšanu komisiju darbu pēc savas iniciatīvas vai priekšsēdētāja uzdevumā un par pārbaudes rezultātiem informē Centrálo vēlēšanu komisiju;

3) pieņem iestāžu un organizāciju pārstāvjus un pilsoņus ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītajos jautājumos.

Centrālās vēlēšanu komisijas loceklim tiek garantēta visu to izdevumu apmaksā, kas radušies sakarā ar viņa darbību, izpildot uzdevumus, kas saistīti ar vēlēšanu darbu organizāciju un pārbaudi.

16. Centrālās vēlēšanu komisijas organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina Latvijas Republikas Augstākās Padomes Kancelejas ietvaros izveidots sekretariāts. Sekretariāta darbinieku darba samaksu nosaka Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I.Daudišs

LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀS PADOMES LĒMUMS PAR CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS IZVEIDOŠANU

Pamatojoties uz Latvijas Republikas likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" 4. pantu, Latvijas Republikas Augstākā Padome **nolemj:**

1. Izveidot Centrālo vēlēšanu komisiju šādā sastāvā:
Gvido Zemrībo – saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās Tiesas plēnuma lēmumu Nr. 10,
Ģirts Krūmiņš – pēc Pasaules Brīvo latviešu apvienības ieteikuma,
Austra Boļševica – pēc Krievijas Latviešu biedrības valdes priekšlikuma,
Silvija Dreimane,
Vilhelms Kozlovskis,
Atis Kramiņš,
Ināra Raudone,
Harijs Vizla.
2. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas dienu.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs A. Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs I. Daudišs

Rīgā 1992. gada 8. decembrī

**LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀS
PADOMES LĒMUMS
PAR 5. SAEIMAS VĒLĒŠANU
IZSLUDINĀŠANU**

Saskaņā ar Latvijas Republikas 1992. gada 25. augusta likuma "Par Latvijas Republikas Augstākās Padomes darba organizāciju līdz Saeimas sanākšanai" 2. pantu un 1992. gada 20. oktobra likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" 30. pantu Latvijas Republikas Augstākā Padome **nolemj**:

1. Noteikt, ka 5. Saeimas vēlēšanas notiek 1993. gada 5. un 6. jūnijā.
2. Lēmums stājas spēkā 1993. gada 4. februārī.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
A.Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I.Daudišs

Rīgā 1992. gada 22. decembrī

Apstiprināts ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 8. janvāra lēmumu Nr. 6

NOLIKUMS PAR MASU INFORMĀCIJAS LĪDZEKĻU PĀRSTĀVJU AKREDITĀCIJU CENTRĀLAJĀ VĒLĒŠANU KOMISIJĀ

1. Centrālajā vēlēšanu komisijā tiek pastāvīgi akreditēti Latvijā reģistrēto masu informācijas līdzekļu pārstāvji un ārvalstu masu informācijas līdzekļu pārstāvji.

2. Jautājumu par masu informācijas līdzekļu pārstāvja akreditāciju izlemj Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs pēc redakcijas rakstveida iesnieguma. Ārvalstu masu informācijas līdzekļu pārstāvjus Centrālajā vēlēšanu komisijā var akreditēt tikai pēc viņu akreditācijas Latvijas Republikas Ārlietu ministrijā.

3. Masu informācijas līdzekļu pārstāvju akreditācijas laiku nosaka Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs.

4. Jautājums par akreditāciju jāizlemj trīs dienu laikā pēc nepieciešamo dokumentu saņemšanas. Atteikuma gadījumā galīgo lēmumu pieņem nākamajā Centrālās vēlēšanu komisijas sēdē.

5. Akreditētajiem masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem izsniedz noteikta parauga akreditācijas karti, kurā norādīts:

- 1) vārds, uzvārds;
- 2) masu informācijas līdzekļa nosaukums;

3) amats;

4) akreditācijas laiks;

5) kartes numurs.

Uz akreditācijas kartes jābūt fotogrāfijai.

6. Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs akreditāciju var anulēt, ja persona pārkāpj Centrālās vēlēšanu komisijas sēdēs noteikto kārtību un neievēro profesionālās ētikas prasības vai izplata nepatiesu vai maldinošu informāciju.

7. Tulkiem, kā arī audio un video aparāturu apkalpojošajam personālam caurlaides izsniedz Augstākās Padomes caurlaižu birojs pēc Centrālās vēlēšanu komisijas sekretariāta vadītāja pieteikuma.

8. Masu informācijas līdzekļu pārstāvji, kuri nav akreditēti Centrālajā vēlēšanu komisijā, var piedalīties tās sēdēs ar Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja atļauju.

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 28. janvāra lēmumu Nr. 8

INSTRUKCIJA PAR APGABALU VĒLĒŠANU KOMISIJU IZVEIDOŠANU

I. Vispārīgie noteikumi

1. Saskaņā ar likumu "Par 5. Saeimas vēlēšanām" Saeimas vēlēšanu vadīšanai Rīgā, Vidzemē, Latgalē, Kurzemē un Zemgalē izveidojamas attiecīgi:

- 1) Rīgas vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija;
- 2) Vidzemes vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija;
- 3) Latgales vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija;
- 4) Kurzemes vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija;
- 5) Zemgales vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisija.

2. Vēlēšanu apgabalu (turpmāk — apgabalu) vēlēšanu komisijas izveidojamas no personām, kas ir reģistrētas kā Latvijas pilsoņi, sasniegušas 18 gadu vecumu un kam saskaņā ar likumu "Par 5. Saeimas vēlēšanām" ir tiesības vēlēties.

3. Tiesības pieteikt apgabala vēlēšanu komisijas locekļu kandidātus ir sabiedriskajām organizācijām, atsevišķiem vēlētajiem vai to grupām.

Pieteikumā jānorāda kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas gads, personas kods, viņa darbvieta un nodarbo-

šanās. Tam pievieno pieteiktā kandidāta rakstveida paziņojumu, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai.

4. Par apgabala vēlēšanu komisijas locekļa kandidātu var pieteikt jebkuru vēlētajū no attiecīgā vēlēšanu apgabala.

5. Apgabala vēlēšanu komisijas locekļu kandidāti ir jāpiesaka līdz 1993. gada 15. martam.

6. Viena un tā pati persona vienlaikus nevar būt citas vēlēšanu komisijas loceklis.

Persona, kas pieteikta par deputāta kandidātu, nevar būt apgabala vēlēšanu komisijas loceklis.

II. Centrālās vēlēšanu komisijas un Augstākās Tiesas priekšstāvji

7. Centrālās vēlēšanu komisijas priekšstāvju kandidātus apgabalu vēlēšanu komisijās piesaka Centrālajā vēlēšanu komisijā līdz 1993. gada 15. martam, ievērojot šīs instrukcijas 2. — 6. punkta noteikumus.

8. Centrālā vēlēšanu komisija atklātā sēdē, noteiktā kārtībā balso par visiem pieteiktajiem kandidātiem un nosaka savu priekšstāvi (priekšstāvjus) katrā apgabala vēlēšanu komisijā.

9. Augstākās Tiesas plēnums no Augstākās Tiesas tiesnešiem nosaka savus priekšstāvjus katrā apgabala vēlēšanu komisijā.

10. Sava priekšstāvja noteikšanu Augstākās Tiesas plēnums noformē ar lēmumu, kas līdz 1993. gada 2. aprīlim jāiesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai.

III. Apgabalu vēlēšanu komisiju locekļu vēlēšana pašvaldību institūcijās

11. Rīgas Dome ievēlē trīs Rīgas vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisijas locekļus.

Cēsu rajona padome ievēlē divus Vidzemes, bet Kuldīgas rajona padome — divus Kurzemes vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisijas locekļus.

Rēzeknes pilsētas pagaidu valde un Rēzeknes rajona padome katra ievēlē vienu Latgales vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisijas locekli.

Jelgavas pilsētas padome un Jelgavas rajona padome katra ievēlē vienu Zemgales vēlēšanu apgabala vēlēšanu komisijas locekli.

12. Apgabala vēlēšanu komisijas locekļu kandidāti ir jāpiesaka iepriekšējā punktā minētajām pašvaldību institūcijām, ievērojot šīs instrukcijas 2. – 5. punkta prasības.

13. Balsošana par pieteiktajiem kandidātiem notiek likumos par pašvaldībām noteiktajā kārtībā. Par ievēlētiem uzskatāmi tie kandidāti, kuri saņēmuši visvairāk balsu, taču ne mazāk, kā nepieciešams lēmuma pieņemšanai.

14. Apgabalu vēlēšanu komisiju locekļu ievēlēšanu noformē ar lēmumu, kas līdz 1993. gada 2. aprīlim jāiesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai.

Nobeiguma noteikumi

15. Pēc tam kad norādītās pašvaldību institūcijas ir iesniegušas lēmumus par apgabalu vēlēšanu komisiju locekļu ievēlēšanu, kā arī Augstākās Tiesas plenums un Centrālā vēlēšanu komisija ir noteikusi savus priekšstāvjus apgabalu vēlēšanu komisijās, Centrālā vēlēšanu komisija konstatē, ka apgabalu vēlēšanu komisijas ir izveidotas, un līdz 1993. gada 6. aprīlim paziņo to sastāvu.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 28. janvāra lēmumu Nr. 9

INSTRUKCIJA PAR RAJONU, RĪGAS PILSĒTAS RAJONU (PRIEKŠPILSĒTU) UN REPUBLIKAS PILSĒTU VĒLĒŠANU KOMISIJU IZVEIDOŠANU

1. Saskaņā ar likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” katrā rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) un republikas pilsētās — Daugavpilī, Jelgavā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē un Ventspilī nodibināma attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisija.

2. Vēlēšanu komisijas izveidojamas no personām, kuras ir reģistrētas kā Latvijas pilsoņi, sasniegušas 18 gadu vecumu un kurām saskaņā ar likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” ir tiesības vēlēties.

3. Tiesības pieteikt rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijas locekļu kandidātus ir sabiedriskajām organizācijām, atsevišķiem vēlētājiem un to grupām.

Pieteikumā jānorāda kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas gads, personas kods, darbavieta un nodarbošanās. Tam pievienojams pieteiktā kandidāta rakstveida paziņojums, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai.

Kandidāti piesakāmi attiecīgajā pašvaldībā līdz 1993. gada 15. martam.

4. Viena un tā pati persona vienlaikus nevar būt citas vēlēšanu komisijas loceklis.

Persona, kas pieteikta par deputāta kandidātu, nevar būt rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai republikas pilsētu vēlēšanu komisijas loceklis.

5. Centrālās vēlēšanu komisijas priekšstāvju kandidāti rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijās piesakāmi Centrālajā vēlēšanu komisijā līdz 1993. gada 15. martam, ievērojot šīs instrukcijas 2. — 4. punkta noteikumus.

6. Ja kādai vēlēšanu komisijai ir pieteikti vairāki Centrālās vēlēšanu komisijas priekšstāvju kandidāti, Centrālā vēlēšanu komisija atklātā sēdē noteiktā kārtībā balso par visiem pieteiktajiem kandidātiem un nosaka savu priekšstāvi katra rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisijā. Par ievēlētu uzskatāms tas kandidāts, kurš saņēmis visvairāk balsu. Savu lēmumu Centrālā vēlēšanu komisija paziņo attiecīgajai pašvaldībai.

7. Katra rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas tiesas tiesneši no sava vidus ievēlē priekšstāvi attiecīgajā vēlēšanu komisijā. Tiesas priekšsēdētājs paziņo priekšstāvja vārdu un uzvārdu attiecīgajai pašvaldībai līdz 1993. gada 12. aprīlim.

8. Katra rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas Tautas deputātu padome vai pagaidu valde ievēlē septiņus vēlēšanu komisijas locekļus.

Balsošana par kandidātiem pašvaldībās notiek kārtībā, kāda noteikta likumos par pašvaldībām. Par ievēlētiem uzskatāmi tie kandidāti, kuri saņēmuši visvairāk balsu, taču ne mazāk, kā nepieciešams lēmuma pieņemšanai.

9. Rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisijas locekļu ievēlšanu noformē ar lēmumu.

10. Rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisija uzskatāma par nodibinātu, kad attiecīgā Tautas deputātu padome vai pagaidu valde ievēlējusi likumā noteikto vēlēšanu komisijas locekļu skaitu un saņēmusi lēmumu par Centrālās vēlēšanu komisijas priekšstāvi un paziņojumu par tiesnešu priekšstāvi.

Par vēlēšanu komisijas nodibināšanu un tās sastāvu
attiecīgā pašvaldība līdz 1993. gada 16. aprīlim paziņo
apgabala vēlēšanu komisijai un sniedz paziņojumu vie-
tējā laikrakstā.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 28. janvāra lēmumu Nr. 10

INSTRUKCIJA PAR IECIRKŅU VĒLĒŠANU KOMISIJU IEVĒLĒŠANU

1. Saskaņā ar likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” katrā rajonā, pilsētā un pagastā izveidojams vismaz viens vēlēšanu iecirknis. Republikas pilsētas un Rīgas pilsētas rajoni (priekšpilsētas) sadalāmi vairākos iecirkņos.
2. Lēmumu par attiecīgās teritorijas dalīšanu iecirkņos pieņem pilsētu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un pagastu valdes, piešķirot tiem kārtas numurus.
3. Atbilstoši izveidotajiem vēlēšanu iecirkņiem pilsētu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un pagastu valdes nosaka katras komisijas skaitlisko sastāvu ne mazāku par 5 locekļiem un ne lielāku par 15 locekļiem.
4. Tautas deputātu padomju valdes izziņo termiņu, līdz kuram var pieteikt komisijas locekļa kandidātus.
5. Par kandidātiem var pieteikt personas, kas reģistrētas kā Latvijas pilsoņi, sasniegušas 18 gadu vecumu un kam saskaņā ar likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” ir tiesības vēlēties.
6. Tiesības pieteikt iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļa kandidātus ir sabiedriskajām organizācijām, atsevišķiem vēlētājiem vai to grupām.

Pieteikumā jānorāda kandidāta vārds, uzvārds, dzimšanas gads, personas kods, darbavieta un nodarbošanās. Tam pievienojams pieteiktā kandidāta rakstveida paziņojums, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai.

7. Viena un tā pati persona vienlaikus nevar būt citas vēlēšanu komisijas loceklis.

8. Balsošana par pieteiktajiem kandidātiem notiek likumos par pašvaldībām noteiktajā kārtībā. Par ievēlētiem pēc balsošanas rezultātiem uzskatāmi tie kandidāti, kuri saņēmuši visvairāk balsu, taču ne mazāk, kā nepieciešams lēmuma pieņemšanai.

9. Iecirkņu vēlēšanu komisijas ievēlēšanu noformē ar pašvaldības institūcijas lēmumu, kuru pagastu un rajona pilsētu valdes nosūta attiecīgajai rajona vēlēšanu komisijai. Lēmums publicējams vietējā laikrakstā.

Rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un pilsētu vēlēšanu komisijas par iecirkņu komisiju izveidošanu paziņo Centrālajai vēlēšanu komisijai līdz 1993. gada 6. maijam.

10. Iecirkņu vēlēšanu komisijas uzsāk darbu 16. maijā.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 11 PAR VĒLĒŠANU
APGABALOS IEVĒLAMO DEPUTĀTU
SKAITA NOTEIKŠANU**

Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" 17. pantu Centrālā vēlēšanu komisija nolēmj noteikt atsevišķos vēlēšanu apgabalos sekojošu ievēlamo deputātu skaitu:

Rīgas vēlēšanu apgabalā	- 24
Vidzemes vēlēšanu apgabalā	- 26
Latgales vēlēšanu apgabalā	- 20
Kurzemes vēlēšanu apgabalā	- 14
Zemgales vēlēšanu apgabalā	- 16

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 19. februārī

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 19. februāra lēmumu Nr. 12

INSTRUKCIJA PAR 5. SAEIMAS DEPUTĀTU KANDIDĀTU SARAKSTU IESNIEGŠANU

1. Katram vēlēšanu apgabalam piesakāmo deputātu kandidātu saraksti (turpmāk — kandidātu saraksti) iesniedzami Centrālajai vēlēšanu komisijai, sākot ar 1993. gada 17. martu. Pēdējā kandidātu sarakstu iesniegšanas diena ir 1993. gada 26. aprīlis. Šajā dienā kandidātu saraksti tiek pieņemti līdz pulksten 18. Centrālā vēlēšanu komisija kandidātu sarakstus pieņem pirmdienās no pulksten 14 līdz 18 un trešdienās no pulksten 10 līdz 14 Rīgā, Centrālās vēlēšanu komisijas telpās.

2. Kandidātu sarakstā jānorāda:

- 1) saraksta nosaukums;
- 2) vēlēšanu apgabals, kuram attiecīgie deputātu kandidāti (turpmāk — kandidāti) tiek pieteikti;
- 3) kandidāta vārds, uzvārds, pasē ierakstītais personas kods, dzimšanas gads, dzīvesvieta (pilsēta vai rajons, kurā kandidāts dzīvo), izglītība un nodarbošanās.

3. Par kandidātu var pieteikt ikvienu Latvijas pilsoni neatkarīgi no viņa dzīvesvietas, ja:

- 1) viņš vēlēšanu pirmajā dienā būs vecāks par 21 gadu;

2) viņam ir vēlēšanu tiesības;

3) viņa tiesības darboties valsts dienestā vai tiesības ieņemt noteiktus valsts amatus nav ierobežotas likumdošanas aktos noteiktajā kārtībā;

4) viņš nav bijis vai šobrīd nav PSRS Valsts drošības komitejas vai Latvijas PSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, Krievijas (PSRS tiesību mantnieces) un citu valstu drošības dienesta vai armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata vai ārštata darbinieks, kā arī šo iestāžu aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs.

4. Katram vēlēšanu apgabalam pieteiktais kandidātu saraksts jāparaksta vismaz 100 vēlētājiem, norādot savu vārdu, uzvārdu un pasē ierakstīto personas kodu.

Pirmajiem trim parakstītājiem, kuri saskaņā ar likumu uzņemas atbildību par iesniegto dokumentu pareizību, jāuzrāda arī adrese un telefons (ja tāds ir).

Ja kandidātu sarakstu kā vēlētājs parakstījis arī kāds no kandidātiem, viņa paraksts nav līdzskaitāms. Vēlētāju paraksti numurējami augošā secībā.

Katrs vēlētājs ir tiesīgs parakstīt tikai vienu kandidātu sarakstu.

5. Kandidātu sarakstam un vēlētāju parakstiem parasti jābūt uz vienas lapas. Ja šajā lapā nepietiek vietas, parakstus var turpināt uz citas lapas. Šādā gadījumā nākamajā lapā jāatkārto norāde par visām ziņām, kas noteiktas šīs instrukcijas 2. punktā. Vēlētāju parakstu numerācija turpināma nākamajā lapā.

6. Katram iesniedzamajam kandidātu sarakstam jāpievieno:

1) kandidātu sarakstā ietvertu kandidātu parakstīta priekšvēlēšanu programma (platforma) ne vairāk kā 4000 iespaidzīmju apjomā;

2) katra pieteiktā kandidāta rakstveida paziņojums, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai, norādot kandidātu saraksta nosaukumu un vēlēšanu apgabalu;

3) katra pieteiktā kandidāta parakstīts rakstveida paziņojums, ka viņš nav bijis vai šobrīd nav PSRS Valsts drošības komitejas vai Latvijas PSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, Krievijas (PSRS tiesību mantnieces) un citu valstu drošības dienesta vai armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas

dienesta štata vai ārštata darbinieks, kā arī šo iestāžu aģents, rezidents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs.

Piezīme. Kandidātu saraksta iesniedzēji uz šā punkta 1.—3. apakšpunktā minētā kandidāta paziņojuma un programmas apliecina kandidāta paraksta īstumu;

4) bankas kvīts vai tās noraksts, kas apliecina, ka iemaksāta 75 000 rubļu drošības nauda Centrālās vēlēšanu komisijas depozīta kontā 000144418 Latvijas Bankas Rīdzenes nodaļā. Kandidātu saraksta nosaukumam jāsakrīt ar bankas kvīti vai tās norakstā minēto kandidātu saraksta nosaukumu.

Piezīme. Bankas kvīts norakstu apliecina Centrālā vēlēšanu komisija.

7. Kandidātu sarakstu un tiem pievienojamo dokumentu veidlapas var saņemt Centrālajā vēlēšanu komisijā, sākot ar 1993. gada 1. martu.

Centrālā vēlēšanu komisija pieņem arī tādus kandidātu sarakstus, kas nav rakstīti uz veidlapām, ja vien ir ievērotas šīs instrukcijas prasības.

8. Kandidātu sarakstu un tam pievienotos dokumentus iesniedz vienlaikus un tikai personiski pirmie trīs šā saraksta parakstītāji. Kandidātu sarakstiem un pievienotajiem dokumentiem jābūt latviešu valodā.

Iesniegšanas diena un laiks tiek fiksēti atsevišķā Centrālās vēlēšanu komisijas žurnālā, kurā attiecīgā ieraksta pareizību ar savu parakstu apliecina Centrālās vēlēšanu komisijas loceklis, kas dokumentus pieņem, un viens no saraksta iesniedzējiem.

Ja kandidātu saraksta nosaukums sakrīt ar jau reģistrētas partijas, politiskās vai sabiedriskās organizācijas nosaukumu, tam jāpievieno arī šīs organizācijas pilnvarojums.

Ja tiek iesniegts pirmsvēlēšanu apvienības kandidātu saraksts, tam jāpievieno visu apvienībā ietilpstošo organizāciju pilnvarojums.

9. Katra saraksta iesniedzējiem Centrālā vēlēšanu komisija izsniedz izziņu par to, kad un kādi dokumenti no viņiem pieņemti.

10. Centrālā vēlēšanu komisija kandidātu sarakstu nepieņem, ja:

1) kandidātu saraksts nav parakstīts atbilstoši šīs instrukcijas 4. punkta prasībām;

2) kandidātu sarakstā vai tam pievienotajos dokumentos ir svītrojumi, dzēsumi vai citi labojumi;

3) tā nosaukums nepārprotami neatšķiras no jau iesniegta kandidātu saraksta nosaukuma vai no tādas organizācijas nosaukuma, kuras darbība apturēta, aizliegta vai atzīta par antikonstitucionālu;

4) tam nav pievienoti visu kandidātu paziņojumi, kas minēti šīs instrukcijas 6. punkta 2. un 3. apakšpunktā, un viņu priekšvēlēšanu programma;

5) tam nav pievienota bankas kvīts vai tās noraksts par noteiktās drošības naudas iemaksu.

11. Iesniegtie kandidātu saraksti nav atsaucami, tāpat nav atsaucami arī atsevišķi paraksti.

12. Centrālā vēlēšanu komisija savā sēdē pārbauda konkrētā kandidātu saraksta atbilstību likuma prasībām. Ja nav ievērotas likuma un šīs instrukcijas prasības, komisija ar motivētu lēmumu atzīst šo sarakstu par noraidītu un atdod iesniedzējiem atpakaļ iesniegtos dokumentus. Šo lēmumu 10 dienu laikā no dienas, kad lēmuma noraksts saņemts, var pārsūdzēt Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā Latvijas Civilprocesa kodeksa 230. panta kārtībā.

13. Centrālā vēlēšanu komisija svītro visos kandidātu sarakstos tos kandidātus, kuri pieteikti tajā pašā vai citā vēlēšanu apgabalā cita nosaukuma kandidātu sarakstā.

Kandidātu svītro no kandidātu saraksta arī tad, ja likumā noteiktajā kārtībā konstatēts, ka viņš sniedzis par sevi nepatiesas ziņas.

14. Ja Centrālā vēlēšanu komisija ir pārliecinājusies, ka kāds no vēlētājiem parakstījis vairāk nekā vienu sarakstu vai persona, kas parakstījusi sarakstu, nav vēlētājs, tā svītro šīs personas parakstu visos kandidātu sarakstos. Centrālā vēlēšanu komisija šo jautājumu izskata ne vēlāk kā septiņu dienu laikā no šā fakta konstatēšanas dienas. Ja šādā gadījumā uz kandidātu saraksta paliek mazāk par 100 parakstiem, šis saraksts tiek atdots iesniedzējam.

Ja minēto iemeslu dēļ Centrālā vēlēšanu komisija atdod sarakstu iesniedzējiem pirms 1993. gada 26. aprīļa, iesniedzēji var novērst kļūdas un iesniegt sarakstu līdz 1993. gada 26. aprīlim.

Ja sarakstu atdod iesniedzējiem 26. aprīlī pēc pulksten 18 vai nākamajās dienās, tā iesniegšana no jauna netiek pieļauta, izņemot gadījumus, kad ar tiesas nolēmumu šī Centrālās vēlēšanu komisijas rīcība atzīta par nelikumīgu.

15. Centrālā vēlēšanu komisija numurē kandidātu sarakstus, vispirms izlozes kārtībā nosakot numurus tiem sarakstiem, kuri iesniegti visos piecos vēlēšanu apgabalos, pēc tam tiem, kuri iesniegti četros apgabalos, utt. Ar vienu nosaukumu iesniegtajiem kandidātu sarakstiem visos apgabalos ir vienāds numurs.

16. Kandidātu saraksta iesniedzēji attiecīgā saraksta numuru var uzzināt Centrālajā vēlēšanu komisijā pēc 1993. gada 10. maija.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 19. februāra lēmumu Nr. 13

INSTRUKCIJA PAR APGABALA VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU

1. Apgabala vēlēšanu komisiju uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs.

2. Apgabala vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēlē priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru.

3. Apgabala vēlēšanu komisijas sēdes notiek atklāti. Tajās var būt klāt pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura attiecīgajam apgabalam iesniegusi kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara, kuras uzdevumā viņi sēdē piedalās, vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

Sēdēs ir tiesības būt klāt masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem, kā arī vēlētājiem, kas saņēmuši komisijas priekšsēdētāja atļauju.

4. Apgabala vēlēšanu komisija:

1) izskata jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu sagatavošanu attiecīgajā apgabalā;

2) saņem ziņas no attiecīgajām pašvaldībām par rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pil-

sētu vēlēšanu komisiju izveidošanu un to sastāvu, kā arī informē par to Centrālo vēlēšanu komisiju;

3) saņem ziņas no rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijām par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu un iecirkņu komisiju nodibināšanu un informē par to Centrālo vēlēšanu komisiju;

4) saņem no Centrālās vēlēšanu komisijas un nogādā rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un pilsētu vēlēšanu komisijām pieteikto kandidātu sarakstus, vēlēšanu zīmes un aplokšnes. Vēlēšanu zīmes un aplokšnes nogādājamas policijas apsardzībā un nododamas pret parakstu;

5) vēlēšanu dienās nodrošina nepieciešamo papildu vēlēšanu zīmju un aplokšņu nogādāšanu atsevišķu rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijām pēc to pieprasījuma;

6) vēlēšanu dienās sniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai operatīvo informāciju par vēlēšanu norisi;

7) saņem no rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijām to sastādītos protokolus par balsu skaitīšanas rezultātiem kopā ar iecirkņu vēlēšanu komisiju protokoliem un pārējiem vēlēšanu materiāliem, saskaita vēlēšanu iznākumu šajā apgabalā, sastāda par to protokolu un nosūta visus materiālus Centrālajai vēlēšanu komisijai;

8) pilda citus uzdevumus, ko tai sakarā ar vēlēšanām uzdod Centrālā vēlēšanu komisija.

Apgabala vēlēšanu komisijai ir zīmogs ar papildinātā valsts mazā ģerboņa attēlu.

5. Apgabala vēlēšanu komisijai jāpieprasa no rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu) un republikas pilsētu vēlēšanu komisijām nepieciešamās ziņas par vēlēšanu sagatavošanas gaitu, nodrošinātību ar telpām, transportu, sakaru un citiem tehniskajiem līdzekļiem. Tai ir tiesības noklausīties minēto komisiju priekšsēdētāju, valsts un pašvaldību institūciju ziņojumus šajos jautājumos.

6. Apgabala vēlēšanu komisija saskaita vēlēšanu iznākumu pēc rajonu, Rīgas pilsētas rajonu (priekšpilsētu)

un pilsētu vēlēšanu komisiju protokoliem. Ja protokolos pieļautas kļūdas, dzēsumi vai neatrunāti labojumi, kā arī gadījumos, ja tiek apstrīdēti balsu skaitīšanas rezultāti iecirkņos, apgabala vēlēšanu komisijai jāiepazīstas ar atsevišķu vēlēšanu iecirkņu materiāliem, par ko tā izdara atzīmi protokolā un izsaka savu atzinumu.

7. Apgabala vēlēšanu komisijas izdevumi tiek segti no valsts budžeta Centrālās vēlēšanu komisijas tām paredzētajos apmēros. Centrālā vēlēšanu komisija apgabala vēlēšanu komisijai paredzētos līdzekļus pārskaita Jelgavas, Rēzeknes, Rīgas pilsētu un Cēsu, Kuldīgas rajonu valdes apkalpojošās bankas jaunā (vēlēšanu) kontā.

Valdes grāmatvedība veic apgabala vēlēšanu komisijas vēlēšanu izdevumu uzskaiti, kārtro norēķinus ar juridiskajām un fiziskajām personām atbilstoši apgabala vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja norādījumiem (rīkojumiem), sastāda un iesniedz līdz 1993. gada 30. jūnijam Centrālajai vēlēšanu komisijai pārskatu par budžeta līdzekļu izlietojumu (pārskata veidlapa Nr. 2).

8. Apgabala vēlēšanu komisijas sēdes sasauc tās priekšsēdētājs. Komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs un sekretārs.

9. Apgabala vēlēšanu komisijas lēmumi tiek pieņemti, atklāti balsojot. Lēmums ir pieņemts, ja „par” nobalso vismaz 3 komisijas locekļi. Komisijas loceklis, kurš nepiekrīt lēmumam, ir tiesīgs pievienot lēmumam rakstveidā savu atsevišķo viedokli.

10. Apgabala vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs:

1) vada komisijas sēdes, nodrošina komisijas locekļiem iespēju laikus iepazīties ar sēdes darba kārtību un tajā izskatāmajiem materiāliem;

2) pārstāv komisiju valsts institūcijās, pašvaldībās, iestādēs un organizācijās;

3) informē Centrālo vēlēšanu komisiju par vēlēšanu sagatavošanas gaitu;

4) tāmes ietvaros rīkojas ar apgabala vēlēšanu komisijai iedalītajiem naudas līdzekļiem;

5) pieņem iestāžu un organizāciju pārstāvjus un pilsoņus ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītajos jautājumos;

6) pilda citus ar vēlēšanām saistītus pienākumus.

11. Apgabala vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa amatu pilda priekšsēdētāja vietnieks.

12. Apgabala vēlēšanu komisijas locekļiem ir tiesības ierosināt jautājuma izskatīšanu komisijas sēdē, izteikties par izskatāmajiem jautājumiem, pēc savas iniciatīvas vai komisijas priekšsēdētāja uzdevumā pārbaudīt citu vēlēšanu komisiju darbību attiecīgajā vēlēšanu apgabalā.

13. Apgabala vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs, viņa vietnieks, sekretārs un komisijas locekļi laikā, kad viņi pilda ar vēlēšanām saistītus pienākumus, ir jāatbrīvo no pienākumiem savā darbavietā, saglabājot viņu amatu (darbavietu).

Par laiku, kurā komisijas loceklis pilda savus pienākumus apgabala vēlēšanu komisijā, tiek maksāts atalgojums atbilstoši viņa kvalifikācijas kategorijai darba vietā, taču priekšsēdētājam tas nedrīkst būt mazāks par 5. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, priekšsēdētāja vietniekam un sekretāram — par 6. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, komisijas locekļiem — par 7. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu.

Apgabala vēlēšanu komisijas loceklim tiek apmaksāti tie izdevumi, kas viņam radušies, izpildot ar vēlēšanu sagatavošanu saistītus uzdevumus.

14. Attiecīgā pašvaldība, Centrālā vēlēšanu komisija vai Augstākā Tiesa pēc apgabala vēlēšanu komisijas ierosinājuma var atsaukt apgabala vēlēšanu komisijas locekli, ja viņš savus pienākumus nepilda godprātīgi.

Ja apgabala vēlēšanu komisijas loceklis tiek pieteikts par deputāta kandidātu, viņa darbība komisijā izbeidzas ar kandidātu saraksta iesniegšanas dienu. Par to Centrālā vēlēšanu komisija paziņo attiecīgi pašvaldībai vai Augstākajai Tiesai.

Vēlēšanu komisijas loceklis var izbeigt darbību komisijā uz personiska iesnieguma pamata, kurš jāiesniedz attiecīgi pašvaldībai, Centrālajai vēlēšanu komisijai vai Augstākajai Tiesai.

15. Ja kāds no vēlēšanu komisijas locekļiem nevar pildīt savus pienākumus, ir pieņemts lēmums par viņa atsaukšanu vai viņš pieteikts par deputāta kandidātu vai

arī izbeidzis darbību uz personiska iesnieguma pamata, attiecīgi pašvaldība ievēlēja citu komisijas locekli no tiem, kas bija pieteikti kā komisijas locekļa kandidāti, bet Centrālā vēlēšanu komisija vai Augstākā Tiesa nosaka citu priekšstāvi.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 19. februārī

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 19. februāra lēmumu Nr. 14

INSTRUKCIJA PAR RAJONA, RĪGAS PILSĒTAS RAJONA (PRIEKŠPILSĒTAS) UN REPUBLIKAS PILSĒTAS VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU

1. Rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisiju (turpmāk — vēlēšanu komisija) uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas Tautas deputātu padomes vai pagaidu valdes priekšsēdētājs.

2. Vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēlē priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru.

3. Vēlēšanu komisijas sēdes notiek atklāti. Tajās var būt klāt pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura attiecīgajam apgabalam iesniegusi deputātu kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara, kuras uzdevumā viņi sēdē piedalās, vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

Sēdēs ir tiesības būt klāt masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem, kā arī vēlētājiem, kas saņēmuši vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja atļauju.

4. Vēlēšanu komisija:

1) izskata jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu sagatavošanu attiecīgajā rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) un republikas pilsētā;

2) pieprasa ziņas no pagastu un rajonu pilsētu pašvaldībām par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu;

3) kontrolē, lai savlaicīgi tiktu izveidotas iecirkņu vēlēšanu komisijas; līdz 1993. gada 8. maijam paziņo par iecirkņu vēlēšanu komisiju izveidošanu apgabalā vēlēšanu komisijām;

4) rūpējas, lai visos vēlēšanu iecirkņos būtu iekārtotas vēlēšanu telpas, kas atbilst likuma prasībām, lai būtu izgatavotas noteiktās formas vēlēšanu kastes;

5) sniedz palīdzību iecirkņu komisiju nodrošināšanā ar transportu, sakaru un citiem tehniskiem līdzekļiem;

6) saņem no apgabala vēlēšanu komisijas un nogādā iecirkņa vēlēšanu komisijām pieteikto kandidātu sarakstus, vēlēšanu zīmes un aplokšnes. Kandidātu saraksti nogādājami iecirkņu vēlēšanu komisijām ne vēlāk kā 1993. gada 25. maijā. Vēlēšanu zīmes un aplokšnes saņemamas apgabala vēlēšanu komisijā un nogādājamas iecirkņu vēlēšanu komisijām policijas apsardzībā 1993. gada 4. jūnijā;*

7) vēlēšanu dienās nodrošina papildu vēlēšanu zīmju un aplokšņu nogādāšanu atsevišķu iecirkņu vēlēšanu komisijām, ja to nepietiek;

8) pēc vēlēšanu pabeigšanas saņem no iecirkņu vēlēšanu komisijām protokolus par balsu skaitīšanas rezultātiem kopā ar vēlēšanu materiāliem, saskaita vēlēšanu iznākumu rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) vai republikas pilsētā, sastāda par to protokolu un policijas apsardzībā nekavējoties nosūta protokolu kopā ar vēlēšanu materiāliem apgabala vēlēšanu komisijai;

9) pilda citus uzdevumus, ko tai sakarā ar vēlēšanām uzdod Centrālā vēlēšanu komisija vai apgabala vēlēšanu komisija.

Vēlēšanu komisijai ir zīmogs ar papildinātā valsts mazā ģerboņa attēlu.

5. Vēlēšanu komisijai ir tiesības pieprasīt no pagastu un rajona pilsētu pašvaldībām, lai tās ne vēlāk par 1993. gada 16. maiju ierāda telpas vēlēšanu iecirkņiem.

Vēlēšanu iecirkņiem telpas valsts un pašvaldību iestāžu ēkās ierādāmas bez maksas.

6. Vēlēšanu komisija pieprasa no attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai republikas pilsētas

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 19. februāra lēmumu Nr. 14

INSTRUKCIJA PAR RAJONA, RĪGAS PILSĒTAS RAJONA (PRIEKŠPILSĒTAS) UN REPUBLIKAS PILSĒTAS VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU

1. Rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisiju (turpmāk — vēlēšanu komisija) uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas Tautas deputātu padomes vai pagaidu valdes priekšsēdētājs.

2. Vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēl priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru.

3. Vēlēšanu komisijas sēdes notiek atklāti. Tajās var būt klāt pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura attiecīgajam apgabalam iesniegusi deputātu kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara, kuras uzdevumā viņi sēdē piedalās, vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

Sēdēs ir tiesības būt klāt masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem, kā arī vēlētājiem, kas saņēmuši vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja atļauju.

4. Vēlēšanu komisija:

1) izskata jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu sagatavošanu attiecīgajā rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) un republikas pilsētā;

2) pieprasa ziņas no pagastu un rajonu pilsētu pašvaldībām par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu;

3) kontrolē, lai savlaicīgi tiktu izveidotas iecirkņu vēlēšanu komisijas; līdz 1993. gada 8. maijam paziņo par iecirkņu vēlēšanu komisiju izveidošanu apgabalu vēlēšanu komisijām;

4) rūpējas, lai visos vēlēšanu iecirkņos būtu iekārtotas vēlēšanu telpas, kas atbilst likuma prasībām, lai būtu izgatavotas noteiktās formas vēlēšanu kastes;

5) sniedz palīdzību iecirkņu komisiju nodrošināšanā ar transportu, sakaru un citiem tehniskiem līdzekļiem;

6) saņem no apgabala vēlēšanu komisijas un nogādā iecirkņa vēlēšanu komisijām pieteikto kandidātu sarakstus, vēlēšanu zīmes un aploksnes. Kandidātu saraksti nogādājami iecirkņu vēlēšanu komisijām ne vēlāk kā 1993. gada 25. maijā. Vēlēšanu zīmes un aploksnes saņemamas apgabala vēlēšanu komisijā un nogādājamas iecirkņu vēlēšanu komisijām policijas apsardzībā 1993. gada 4. jūnijā;*

7) vēlēšanu dienās nodrošina papildu vēlēšanu zīmju un aplokšņu nogādāšanu atsevišķu iecirkņu vēlēšanu komisijām, ja to nepietiek;

8) pēc vēlēšanu pabeigšanas saņem no iecirkņu vēlēšanu komisijām protokolus par balsu skaitīšanas rezultātiem kopā ar vēlēšanu materiāliem, saskaita vēlēšanu iznākumu rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) vai republikas pilsētā, sastāda par to protokolu un policijas apsardzībā nekavējoties nosūta protokolu kopā ar vēlēšanu materiāliem apgabala vēlēšanu komisijai;

9) pilda citus uzdevumus, ko tai sakarā ar vēlēšanām uzdod Centrālā vēlēšanu komisija vai apgabala vēlēšanu komisija.

Vēlēšanu komisijai ir zīmogs ar papildinātā valsts mazā ģerboņa attēlu.

5. Vēlēšanu komisijai ir tiesības pieprasīt no pagastu un rajona pilsētu pašvaldībām, lai tās ne vēlāk par 1993. gada 16. maiju ierāda telpas vēlēšanu iecirkņiem.

Vēlēšanu iecirkņiem telpas valsts un pašvaldību iestāžu ēkās ierādāmas bez maksas.

6. Vēlēšanu komisija pieprasa no attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai republikas pilsētas

policijas priekšnieka apsardzes nodrošināšanu vēlēšanu zīmju un aplokšņu transportēšanas laikā, kā arī vēlēšanu iecirkņu apsardzi no brīža, kad tur saņemtas vēlēšanu zīmes un aploksnes, līdz vēlēšanu materiālu nogādāšanai šai vēlēšanu komisijai, kā arī apgabala vēlēšanu komisijai.

7. Vēlēšanu rezultātus rajona vēlēšanu komisija saskaista pēc iecirkņa vēlēšanu komisiju protokoliem. Ja protokolos pieļauti dzēsumi vai neatrunāti labojumi, kā arī gadījumos, ja tiek apstrīdēti balsu skaitīšanas rezultāti iecirkņos, vēlēšanu komisija par to izdara atzīmi protokolā.

8. Vēlēšanu komisijas sēdes sasauc tās priekšsēdētājs. Komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs un sekretārs.

9. Vēlēšanu komisiju izdevumi tiek segti no valsts budžeta Centrālās vēlēšanu komisijas tām paredzētajos apmēros. Vēlēšanu komisijai un tās teritorijā esošajām iecirkņu vēlēšanu komisijām paredzētos līdzekļus Centrālā vēlēšanu komisija pārskaita attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai republikas pilsētas valdī apkalpojošās bankas jaunā (vēlēšanu) kontā.

Attiecīgās valdes grāmatvedība veic rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas), pilsētas un iecirkņu vēlēšanu komisiju izdevumu uzskaiti, kārtro norēķinus ar juridiskajām un fiziskajām personām atbilstoši vēlēšanu komisiju priekšsēdētāju rīkojumiem, sastāda un līdz 1993. gada 30. jūnijam iesniedz Centrālajai vēlēšanu komisijai pārskatu par budžeta līdzekļu izlietojumu (pārskata veidlapa Nr. 2).

10. Vēlēšanu komisijas lēmumi tiek pieņemti, atklāti balsojot. Lēmums ir pieņemts, ja „par” nobalso vismaz pieci komisijas locekļi. Komisijas loceklis, kurš nepiekrīt lēmumam, ir tiesīgs pievienot savu atsevišķo viedokli rakstveidā.

11. Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs:

- 1) vada komisijas sēdes;
- 2) pārstāv komisiju valsts institūcijās, pašvaldībās, iestādēs un organizācijās;
- 3) informē Centrālo vēlēšanu komisiju un apgabala vēlēšanu komisiju par vēlēšanu sagatavošanas gaitu;
- 4) tāmes ietvaros rīkojas ar vēlēšanu komisijai ieda-

litājiem naudas līdzekļiem;

5) pieņem iestāžu un organizāciju pārstāvjus un pilsoņus ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītajos jautājumos;

6) organizē komisijas locekļu dežūras;

7) pilda citus ar vēlēšanām saistītus pienākumus.

12. Vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa amatu pilda priekšsēdētāja vietnieks.

13. Vēlēšanu komisijas locekļiem ir tiesības ierosināt jautājuma izskatīšanu komisijas sēdē, izteikties par izskatāmajiem jautājumiem, pēc savas iniciatīvas vai komisijas priekšsēdētāja uzdevumā pārbaudīt iecirkņu vēlēšanu komisiju darbību attiecīgajā rajonā, Rīgas pilsētas rajonā (priekšpilsētā) un republikas pilsētā.

14. Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs, viņa vietnieks, sekretārs un komisijas locekļi laikā, kad viņi pilda ar vēlēšanām saistītos pienākumus, ir jāatbrīvo no pienākumiem savā darbavietā, saglabājot viņu amatu (darbavietu).

Par laiku, kurā komisijas loceklis pilda savus pienākumus vēlēšanu komisijā, tiek maksāts atalgojums atbilstoši viņa kvalifikācijas kategorijai darba vietā, taču priekšsēdētājam tas nedrīkst būt mazāks par 5. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, priekšsēdētāja vietniekam un sekretāram – par 6. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu un komisijas locekļiem — par 7. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu.

Vēlēšanu komisijas loceklim tiek apmaksāti tie izdevumi, kas viņam radušies, izpildot ar vēlēšanu sagatavošanu saistītos uzdevumus.

15. Pašvaldība, Centrālā vēlēšanu komisija un tiesa pēc vēlēšanu komisijas ierosinājuma var atsaukt attiecīgo komisijas locekli, ja viņš savus pienākumus nepilda godprātīgi.

Ja vēlēšanu komisijas loceklis tiek pieteikts par deputāta kandidātu, viņa darbība komisijā izbeidzas ar kandidātu saraksta iesniegšanas dienu. Par to Centrālā vēlēšanu komisija paziņo attiecīgajai pašvaldībai vai tiesai.

Vēlēšanu komisijas loceklis var izbeigt darbību komisijā uz personiska iesnieguma pamata, kurš jāiesniedz attiecīgi pašvaldībai, Centrālajai vēlēšanu komisijai vai tiesai.

16. Ja kāds no vēlēšanu komisijas locekļiem nevar pildīt savus pienākumus vai ir pieņemts lēmums par viņa atsaukšanu, vai viņš pieteikts par deputāta kandidātu, vai arī izbeidzis darbību uz personiska iesnieguma pamata, attiecīgā pašvaldība ievēlē citu komisijas locekli no tiem, kas bija pieteikti kā komisijas locekļa kandidāti, bet Centrālā vēlēšanu komisija vai tiesa nosaka citu priekšstāvi.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Piezīme.

* Izteikt "Instrukcijas par rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisijas darbību" 4. panta 6. punktu šādā redakcijā: "Saņem no apgabala vēlēšanu komisijas un nogādā iecirkņu vēlēšanu komisijām pieteikto kandidātu sarakstus, vēlēšanu zīmes un aplokšnes. Kandidātu saraksti nogādājami iecirkņu vēlēšanu komisijām ne vēlāk kā 1993. gada 25. maijā. Vēlēšanu zīmes policijas apsardzībā jānogādā iecirkņu vēlēšanu komisijām līdz 1993. gada 4. jūnijam. Vēlēšanu aplokšnes saņemamas apgabala vēlēšanu komisijā un nogādājamas iecirkņu vēlēšanu komisijām policijas apsardzībā 1993. gada 4. jūnijā."

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 19. februāra lēmumu Nr. 15

INSTRUKCIJA PAR IECIRKŅA VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU

1. Iecirkņa vēlēšanu komisiju uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj attiecīgā pagasta vai rajona pilsētas Tautas deputātu padomes vai pagaidu valdes priekšsēdētājs.

2. Iecirkņa vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēlē priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru. Iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam ir zīmogs.

Lēmumus iecirkņa vēlēšanu komisija pieņem ar balsu vairākumu no komisijas locekļu kopskaita.

3. Iecirkņa vēlēšanu komisija iekārto pašvaldības ierādītās vēlēšanu telpas atbilstoši likumam „Par 5. Saeimas vēlēšanām”. Vēlēšanu telpas jāiekārto tā, lai tajās būtu atsevišķas istabas vai nodalījumi, kuros vēlētājs netraucēti un aizklāti varētu izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē un ielikt to aploksnē. Lai novērstu drūzmēšanos, ieeja vēlēšanu telpās un izeja no tām jāierīko pilnīgi atsevišķi. Vēlēšanu telpas pēc iespējas iekārtojamas pašvaldību ēkās.

4. Aplokšņu iemešanai jā sagatavo viena vai vairākas vēlēšanu kastes. Tām jābūt neizjaucamām, viscaur cieši noslēgtām, ar spraugu virspusē un atveramu vāku.

5. Līdzīgi sagatavojamas arī mazākas kastes, lai varētu organizēt balsošanu vēlētāju atrašanās vietā, ja viņi veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās.

6. Ne vēlāk kā 1993. gada 26. maijā vēlēšanu iecirkņa telpās redzamā vietā jāizliek visi apgabalā pieteikto kandidātu saraksti.

7. Sākot ar 1993. gada 29. maiju, iecirkņa vēlēšanu komisija izsniedz katram vēlētājam, kurš to vēlas, pa vienam eksemplāram no katra apgabalā pieteikto kandidātu saraksta.

8. 1993. gada 4. jūnijā iecirkņa vēlēšanu komisijai jāsaņem vēlēšanu zīmes un aplokšnes. Tās glabājamās policijas apsardzībā.

9. Vēlēšanu dienās — 1993. gada 5. un 6. jūnijā — vēlēšanu telpām jābūt atvērtām no plkst. 8.00 rītā līdz plkst. 8.00 vakarā.

10. Pie vēlēšanu telpu ieejas vai priekšistabā iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļiem jāpārbauda vēlētāju dokumenti. Vēlēšanu telpās ielaižami vienīgi tie pilsoņi, kuri bauda vēlēšanu tiesības. Dokumentu kontrole jāveic kādam no komisijas locekļiem. Vēlēšanu telpās neatkarīgi no vēlētāju dzīvesvietas ielaižami vienīgi tie vēlētāji, kuri var uzrādīt Latvijas Republikas pasi vai PSRS pasi ar Latvijas Republikas pilsoņa reģistrācijas atzīmi, vai Latvijas Republikas Pilsonības un imigrācijas departamenta izdotu reģistrācijas lapu ārvalstīs dzīvojošiem Latvijas pilsoņiem. Citi dokumenti nav pieņemami. Visus strīdīgos gadījumus izšķir iecirkņa vēlēšanu komisija.

Vēlētājs, kurš fizisku trūkumu dēļ nevar patstāvīgi izdarīt nepieciešamās ar vēlēšanām saistītās darbības, ir tiesīgs ņemt līdzi vēlēšanu iecirknī uzticības personu.

Piezīme. Vēlēšanu tiesības bauda visi Latvijas pilsoņi, kuri ir dzimuši pirms 1975. gada 6. jūnija un uz kuriem neattiecas likuma „Par 5. Saeimas vēlēšanām” 2. un 3. pants.

11. Pirmo vēlētāju klātbūtnē jāpārliecinās, ka vēlēšanu kastes nav bojātas un ir tukšas. Tad tās aizzīmogojam. Arī vēlētājiem ir tiesības ar savu zīmogu aizzīmogot kastes. Līdzīgi sagatavojamas mazās kastes.

12. Par vēlēšanu gaitu iecirkņa komisijā jāraksta protokols, atzīmējot tajā visus starpgadījumus un traucēju-

mus, kā arī vēlēšanu protestus, sūdzības un sakarā ar tiem pieņemtos lēmumus.

13. Visi vēletāji reģistrējami atsevišķā sarakstā, atzīmējot tajā vēletāja vārdu, uzvārdu, pases numuru un personas kodu, bet viņu pasēs izdarāma atzīme par piedalīšanos vēlēšanās. Latvijas Republikas pasēs atzīme izdarāma 14. lappusē, PSRS pasēs atzīme par piedalīšanos vēlēšanās izdarāma tajā lappusē, kurā ir Iedzīvotāju reģistra atzīme par Latvijas Republikas pilsonību. Atzīme izdarāma arī reģistrācijas lapā, ko ārvalstīs dzīvojošiem Latvijas Republikas pilsoņiem izdevis Latvijas Republikas Pilsonības un imigrācijas departaments.

Vēlēšanu komisijas loceklis izsniedz katram vēletājam visu apgabalā pieteikto kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un īpašu aploksnī, kura ir apzīmogota ar iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja zīmogu.

14. Vēletājs vienatnē ieliek aploksnē vienu vēlēšanu zīmi un aploksnī aizlīmē. Aizlīmēto aploksnī vēletājs komisijas atklātā sēdē personiski nodod vienam no vēlēšanu komisijas locekļiem, kuram vēletāja klātbūtnē aploksne jāiemet aizzīmogatā kastē.

Vēletājs ar fiziskiem trūkumiem ir tiesīgs šīs darbības uzticēt savai uzticības personai.

Ja iecirkņa teritorijā ir vēletāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, iecirkņa vēlēšanu komisija pēc viņu lūguma var uzdot diviem komisijas locekļiem organizēt balsošanu šo vēletāju atrašanās vietā, ievērojot šīs instrukcijas attiecīgās prasības.

15. Karavīri vēlēšanu laikā atbrīvojami no dienesta pienākumiem uz laiku, kas nepieciešams balsošanai, un viņiem uz šo laiku izsniedzamas pases.

16. Abās vēlēšanu dienās vēlēšanu zīmes var saņemt un nodot tikai tie vēletāji, kuri līdz plkst. 8.00 vakarā ieradušies vēlēšanu telpās. Pēc tam vēlēšanu telpas slēdz. Kastes ar vēlēšanu pirmajā dienā nodotajām balsīm atstājamas vēlēšanu telpās policijas un komisijas locekļu uzraudzībā. Kastes sprauga pirmās vēlēšanu dienas beigās jāaizzīmogo, un par to jāizdara atzīme protokolā. Zīmogs noņemams otrajā vēlēšanu dienā atnākušo vēletāju klātbūtnē, un par to jāizdara atzīme protokolā.

Kastu uzraudzībā var piedalīties arī pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēletāju grupas, kura attiecīgajam apgabalam iesniegusi kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

17. Vēlēšanu laikā uzraudzību par kārtību vēlēšanu telpās veic vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks. Viņi raugās, lai vēlēšanu telpās un pie to ieejas netiktu pieļauta vēlēšanu brīvības ierobežošana un kārtības traucēšana, kā arī aģitācija.

Abās vēlēšanu dienās aizliegta jebkāda aģitācija 50 metru attālumā no ieejas vēlēšanu telpās.

18. Vēlēšanu telpās ielaižami ne tikai vēletāji, bet arī augstāku vēlēšanu komisiju locekļi un to pilnvarotas personas, kandidātu sarakstu priekšstāvji, kuriem ir šīs instrukcijas 16. punktā minētais pilnvarojums, masu informācijas līdzekļu pārstāvji un starptautiskie novērotāji.

Vēletāji, kuru pasē jau ir atzīmes par piedalīšanos vēlēšanās, vēlēšanu telpās nav ielaižami.

19. Balsu skaitīšana vēlēšanu iecirkņi izdarāma nekavējoties 6. jūnija vakarā pēc pabeigtas vēlēšanu zīmju pieņemšanas tādā kārtībā, kādu nosaka īpaša instrukcija. Dokumenti ar vēlēšanu rezultātiem nekavējoties jānogādā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai pilsētas vēlēšanu komisijai.

20. Iecirkņa vēlēšanu komisijas izdevumi tiek segti no valsts budžeta. Iecirkņa vēlēšanu komisijas izdevumu uzskaiti, norēķinus un pārskatus kārtā attiecīgā rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) vai pilsētas valdes grāmatvedība atbilstoši tāmei un iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja rīkojumiem no budžeta līdzekļiem, kas iedalīti attiecīgajai vēlēšanu komisijai.

21. Iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs, viņa vietnieks, sekretārs un komisijas locekļi laikā, kad viņi pilda ar vēlēšanām saistītos pienākumus, ir jāatbrīvo no pienākumiem savā darbavietā, saglabājot viņu amatu (darbavietu).

Par laiku, kurā komisijas loceklis pilda savus pienākumus iecirkņa vēlēšanu komisijā, tiek maksāts atalgo-

jums atbilstoši viņa kvalifikācijas kategorijai darba vietā, taču priekšsēdētājam tas nedrīkst būt mazāks par 5. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, priekšsēdētāja vietniekam un sekretāram — par 6. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu, komisijas locekļiem — par 7. kvalifikācijas kategorijas atalgojumu.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 18. marta lēmumu Nr. 16

INSTRUKCIJA PAR VIETĒJO VĒLĒŠANU KOMISIJU UN IECIRKŅU VĒLĒŠANU KOMISIJU IZVEIDOŠANU ĀRVALSTĪS

1. Saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” vietējās vēlēšanu komisijas ārvalstīs ieceļ Centrālā vēlēšanu komisija pēc attiecīgās konsularās iestādes vadības priekšlikuma.

2. Vietējās vēlēšanu komisijas un iecirkņu vēlēšanu komisijas izveidojamas no personām, kuras reģistrētas kā Latvijas Republikas pilsoņi, sasniegušas 18 gadu vecumu, dzīvo šajā valstī un kurām saskaņā ar Latvijas Republikas likumu „Par 5. Saeimas vēlēšanām” ir tiesības vēlēties.

3. Tiesības pieteikt vietējo vēlēšanu komisiju un iecirkņu vēlēšanu komisiju locekļu kandidātus ir sabiedriskajām organizācijām, atsevišķiem vēlētajiem vai to grupām.

Pieteikumā jānorāda kandidāta vārds, uzvārds, personas kods, dzīvesvieta un nodarbošanās. Tam pievienojams pieteiktā kandidāta rakstveida paziņojums, ka viņš piekrīt savas kandidatūras izvirzīšanai.

4. Viena un tā pati persona vienlaikus nevar būt citas vēlēšanu komisijas loceklis.

Persona, kas pieteikta par deputāta kandidātu, nevar būt vietējās vēlēšanu komisijas vai iecirkņa vēlēšanu komisijas loceklis.

5. Visus sakarus starp vietējām vēlēšanu komisijām un Centrālo vēlēšanu komisiju nodrošina Latvijas Republikas konsularās iestādes un Latvijas Republikas Ārlietu ministrija.

6. Vietējo vēlēšanu komisiju locekļu kandidāti piesakāmi Latvijas Republikas konsularajās iestādēs līdz 1993. gada 31. martam.

7. Latvijas Republikas konsularās iestādes vadība līdz 1993. gada 8. aprīlim priekšlikumus par vietējās vēlēšanu komisijas izveidošanu nosūta Centrālajai vēlēšanu komisijai.

8. Centrālā vēlēšanu komisija atklātā sēdē noteiktā kārtībā balso par katru Latvijas Republikas konsularās iestādes vadības ieteikto kandidātu un ieceļ šajā valstī vietējo vēlēšanu komisiju piecu līdz piecpadsmit cilvēku sastāvā.

9. Savu lēmumu Centrālā vēlēšanu komisija līdz 1993. gada 19. aprīlim paziņo Latvijas Republikas konsularajai iestādei attiecīgajā valstī.

10. Par katras vietējās vēlēšanu komisijas iecelšanu un tās sastāvu Centrālā vēlēšanu komisija sniedz paziņojumu oficiālajā laikrakstā.

11. Ja Latvijas Republikas konsularā iestāde valstī ir izveidojusi vairākus vēlēšanu iecirkņus, izveidojamas iecirkņu vēlēšanu komisijas.

12. Iecirkņu vēlēšanu komisiju locekļu kandidāti piesakāmi vietējā vēlēšanu komisijā tās izziņotajā termiņā, ievērojot šīs instrukcijas 2.—4. punkta prasības.

13. Iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļu skaitu nosaka vietējā vēlēšanu komisija. Tas nevar būt mazāks par trim komisijas locekļiem un lielāks par piecpadsmit komisijas locekļiem.

14. Vietējā vēlēšanu komisija balso par katru pieteikto kandidātu. Par ievēlētu atzīstams kandidāts, kas saņēmis vairāk par pusi vietējās vēlēšanu komisijas locekļu balsu.

15. Par vēlēšanu iecirkņu izveidošanu, kā arī par iecirkņu vēlēšanu komisiju izveidošanu vietējā vēlēšanu komisija paziņo Centrālajai vēlēšanu komisijai līdz 1993. gada 6. maijam.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 18. marta lēmumu Nr. 17

INSTRUKCIJA PAR VIETĒJĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU ĀRVALSTĪS

1. Vietējo vēlēšanu komisiju (turpmāk — vēlēšanu komisija) uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj viens no attiecīgās Latvijas Republikas konsulārās iestādes vadītājiem.

2. Vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēlē komisijas priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru.

3. Vēlēšanu komisijas sēdes notiek atklāti. Tās ir tiesīgas lemt, ja tajās piedalās vairāk nekā puse no komisijas locekļu kopskaita. Tajās var būt klāt pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura Rīgas vēlēšanu apgabalam iesniegusi deputātu kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara, kuras uzdevumā viņi sēdē piedalās, vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

Sēdēs ir tiesības būt klāt masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem, kā arī vēletājiem, kas saņēmuši vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja atļauju.

4. Vēlēšanu komisija:

1) izskata jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu sagatavošanu šajā valstī;

2) savlaicīgi izveido iecirkņu vēlēšanu komisijas, līdz 1993. gada 6. maijam paziņo Centrālajai vēlēšanu komisijai par iecirkņu vēlēšanu komisiju izveidošanu;

3) rūpējas, lai visos vēlēšanu iecirkņos būtu iekārtotas vēlēšanu telpas, kas atbilst likuma prasībām, lai būtu izgatavotas noteiktās formas vēlēšanu kastes;

4) saņem no Centrālās vēlēšanu komisijas Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteikto deputātu kandidātu sarakstus;

5) saņem no Centrālās vēlēšanu komisijas vēlēšanu zīmes un aplokšnes un nogādā tās iecirkņu vēlēšanu komisijām. Vēlēšanu zīmes un aplokšnes saņemamas no Centrālās vēlēšanu komisijas un nogādājamas iecirkņu vēlēšanu komisijām ne vēlāk kā 1993. gada 21. maijā;

6) vēlēšanu dienās nodrošina papildu vēlēšanu zīmju un aplokšņu nogādāšanu atsevišķu iecirkņu vēlēšanu komisijām, ja to nepietiek;

7) pēc vēlēšanu pabeigšanas saņem no iecirkņu vēlēšanu komisijām protokolus par balsu skaitīšanas rezultātiem kopā ar vēlēšanu materiāliem, saskaita vēlēšanu iznākumu šajā valstī, sastāda par to protokolu un steidzamo diplomātisko sūtījumu veidā nekavējoties nosūta protokolu kopā ar vēlēšanu materiāliem Centrālajai vēlēšanu komisijai, vienlaikus nosūtot protokola faksogrammu Centrālajai vēlēšanu komisijai;

8) ne vēlāk kā 1993. gada 21. maijā piesūta katram šīs valsts konsulārajā iestādē reģistrētajam vēletājam pa vienam eksemplāram no katra Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteiktā deputātu kandidātu saraksta;

9) pilda citus uzdevumus, ko tai sakarā ar vēlēšanām uzdod Centrālā vēlēšanu komisija.

Vēlēšanu komisijai ir zīmogs ar papildinātā valsts mazā ģerboņa attēlu. Šo zīmogu vēlēšanu komisijai nosūta Centrālā vēlēšanu komisija.

5. Vēlēšanu rezultātus vēlēšanu komisija saskaita pēc iecirkņu vēlēšanu komisiju protokoliem. Ja protokolos pieļauti dzēsumi vai neatrunāti labojumi, kā arī gadījumos, kad tiek apstrīdēti balsu skaitīšanas rezultāti iecirkņos, vēlēšanu komisija par to izdara atzīmi protokolā.

6. Vēlēšanu komisijas sēdes sasauc tās priekšsēdētājs. Komisijas sēdes tiek protokolētas. Protokolu paraksta komisijas priekšsēdētājs un sekretārs.

7. Vēlēšanu komisiju izdevumi tiek segti no valsts budžeta Centrālās vēlēšanu komisijas tām paredzētajos apmēros. Vēlēšanu komisijai un tās teritorijā esošajām iecirkņu vēlēšanu komisijām paredzētos līdzekļus Centrālā vēlēšanu komisija pārskaita Ārlietu ministrijas norādītajos attiecīgās valsts Latvijas Republikas konsulārās iestādes kontos. Latvijas Republikas konsulārās iestādes veic vēlēšanu komisiju izdevumu uzskaiti, norēķinus un iesniedz pārskatu par vēlēšanu līdzekļu izmantošanu līdz 1993. gada 15. jūnijam Latvijas Republikas Centrālajai vēlēšanu komisijai.

8. Vēlēšanu komisijas lēmumi tiek pieņemti, atklāti balsojot. Lēmums ir pieņemts, ja „par” nobalso vairāk komisijas locekļu nekā „pret”. Balsīm daloties līdzīgi, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss. Komisijas loceklis, kas nepiekrīt lēmumam, ir tiesīgs pievienot savu atsevišķo viedokli rakstveidā.

9. Vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs:

- 1) vada komisijas sēdes;
- 2) pārstāv komisiju valsts institūcijās, iestādēs un organizācijās;
- 3) informē Centrālo vēlēšanu komisiju par vēlēšanu sagatavošanas gaitu;
- 4) tāmes ietvaros rikojas ar vēlēšanu komisijai iedalītajiem naudas līdzekļiem;
- 5) pieņem iestāžu un organizāciju pārstāvjus un pilsoņus ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītajos jautājumos;
- 6) pilda citus ar vēlēšanām saistītus pienākumus.

10. Vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja prombūtnes laikā viņa amatu pilda priekšsēdētāja vietnieks.

11. Vēlēšanu komisijas locekļiem ir tiesības ierosināt jautājuma izskatīšanu komisijas sēdē, izteikties par izskatāmajiem jautājumiem, pēc savas iniciatīvas vai komisijas priekšsēdētāja uzdevumā pārbaudīt iecirkņu vēlēšanu komisiju darbību attiecīgajā valstī.

12. Par laiku, kurā komisijas loceklis pilda savus pienākumus vēlēšanu komisijā, tiek maksāts atalgojums atbilstoši vēlēšanu izdevumu tāmēi.

Vēlēšanu komisijas loceklim atbilstoši izdevumu tāmēi tiek apmaksāti tie izdevumi, kas viņam radušies, iz-

pildot ar vēlēšanu sagatavošanu un norisi saistītos uzdevumus.

13. Centrālā vēlēšanu komisija pēc konsulārās iestādes ierosinājuma var atsaukt attiecīgo komisijas locekli, ja viņš savus pienākumus nepilda godprātīgi.

Ja vēlēšanu komisijas loceklis tiek pieteikts par deputāta kandidātu, viņa darbība komisijā izbeidzas ar deputātu kandidātu saraksta iesniegšanas dienu. Par to Centrālā vēlēšanu komisija paziņo attiecīgajai konsulārajai iestādei.

Vēlēšanu komisijas loceklis var izbeigt darbību komisijā uz personiska iesnieguma pamata, kurš jāiesniedz attiecīgajai konsulārajai iestādei.

14. Ja kāds no vēlēšanu komisijas locekļiem nevar pildīt savus pienākumus vai ir pieņemts lēmums par viņa atsaukšanu, vai viņš pieteikts par deputāta kandidātu, vai arī izbeidzis darbību uz personiska iesnieguma pamata, Centrālā vēlēšanu komisija ieceļ citu komisijas locekli pēc attiecīgās konsulārās iestādes priekšlikuma.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 18. marta lēmumu Nr. 18

INSTRUKCIJA PAR IECIRKŅA VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU ĀRVALSTĪS

1. Ja Latvijas Republikas konsulārā iestāde valstī izveido vairākus vēlēšanu iecirkņus, iecirkņa vēlēšanu komisiju uz pirmo sēdi sasauc un sēdi atklāj vietējās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa īpaši pilnvarota persona.

2. Ja valstī izveidota tikai viena vēlēšanu komisija, iecirkņa vēlēšanu komisijas funkcijas pilda vietējā vēlēšanu komisija, kura šajā gadījumā darbojas saskaņā ar šo instrukciju.

3. Iecirkņa vēlēšanu komisija pirmajā sēdē ievēlē komisijas priekšsēdētāju, viņa vietnieku un sekretāru. Iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam ir zīmogs, kuru viņam nosūta Centrālā vēlēšanu komisija.

Vēlēšanu komisijas sēdes notiek atklāti. Tās ir tiesīgas lemt, ja tajās piedalās vairāk nekā puse no komisijas locekļu kopskaita.

Iecirkņa vēlēšanu komisijas lēmumi tiek pieņemti, atklāti balsojot. Lēmums ir pieņemts, ja „par” nobalso vairāk komisijas locekļu nekā „pret”. Balsim daloties līdzīgi, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss.

Komisijas loceklis, kas nepiekrīt lēmumam, ir tiesīgs pievienot savu atsevišķo viedokli rakstveidā.

4. Iecirkņa vēlēšanu komisija iekārto tai ierādītās vēlēšanu telpas atbilstoši Latvijas Republikas likumam „Par 5. Sacimas vēlēšanām”. Vēlēšanu telpas jāiekārto tā, lai tajās būtu atsevišķas istabas vai nodalījumi, kuros vēlētaji netraucēti un aizklāti varētu izdarīt atzīmes vēlēšanu zīmē un ielikt to aploksnē un aploksni aizlīmēt. Vēlēšanu telpas pēc iespējas iekārtojamas konsulāro iestāžu ēkās un telpās.

5. Aplokšņu iemešanai jāsaņem viena vai vairākas vēlēšanu kastes. Tām jābūt neizjaucamām, viscaur cieši noslēgtām, ar spraugu virspusē un atveramu vāku.

6. Līdzīgi sagatavojamas arī mazākas kastes, lai varētu organizēt balsošanu vēlētāju atrašanās vietā, ja viņi veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās.

7. Ne vēlāk kā 1993. gada 21. maijā Latvijas Republikas konsulāro iestāžu telpās redzamā vietā jāizliek visi Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteikto deputātu kandidātu saraksti.

8. Kārtību balsošanai pa pastu noteiks atsevišķā instrukcijā.

9. 1993. gada 28. maijā iecirkņa vēlēšanu komisijai jāsaņem vēlēšanu zīmes un aplokšnes. To glabāšanas un apsardzības kārtību nosaka pati vēlēšanu komisija.

10. Vēlēšanu dienās — no 1993. gada 29. maija līdz 2. jūnijam — laiku, kad vēlēšanu telpām jābūt atvērtām, nosaka iecirkņa vēlēšanu komisija.

11. Pie vēlēšanu telpu ieejas vai priekšistabā iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļiem jāpārbauda vēlētāju dokumenti. Vēlēšanu telpās ielaižami vienīgi tie pilsoņi, kuri bauda vēlēšanu tiesības. Dokumentu kontrole jāveic kādam no iecirkņa vēlēšanu komisijas locekļiem. Vēlēšanu telpās neatkarīgi no vēlētāju dzīvesvietas ielaižami vienīgi tie vēlētāji, kuri var uzrādīt Latvijas Republikas pasi vai PSRS pasi ar Latvijas Republikas pilsoņa reģistrācijas atzīmi, vai Latvijas Republikas Pilsonības un imigrācijas departamenta izdotu reģistrācijas lapu ārvalstīs dzīvojošiem Latvijas Republikas pilsoņiem. Citi dokumenti nav pieņemami. Visus strīdīgos gadījumus izšķir iecirkņa vēlēšanu komisija.

Vēlētājs, kurš fizisku trūkumu dēļ nevar patstāvīgi izdarīt ar vēlēšanām saistītās nepieciešamās darbības, ir tiesīgs ņemt līdzi vēlēšanu iecirknī uzticības personu.

Piezīme. Vēlēšanu tiesības bauda visi Latvijas pilsoņi, kuri ir dzimuši pirms 1975. gada 6. jūnija un uz kuriem neattiecas Latvijas Republikas likuma „Par 5. Saeimas vēlēšanām” 2. un 3. pants.

12. Pirmo vēlētāju klātbūtnē jāpārlicinās, ka vēlēšanu kastes nav bojātas un ir tukšas. Tad tās aizzīmogojam. Arī vēlētājiem ir tiesības ar savu zīmogu aizzīmogot kastes, līdzīgi sagatavojamas mazās kastes.

13. Par vēlēšanu gaitu iecirkņa vēlēšanu komisijā jāraksta protokols, atzīmējot tajā visus starpgadījumus un traucējumus, kā arī vēlētāju protestus, sūdzības un sakārā ar tiem pieņemtos lēmumus.

14. Visi vēlētāji reģistrējami atsevišķā sarakstā, atzīmējot tajā vēlētāja vārdu, uzvārdu, pases numuru un personas kodu, bet viņu pasēs izdarāma atzīme par piedalīšanos vēlēšanās. Latvijas Republikas pasēs atzīme izdarāma 14. lappusē, PSRS pasēs – tajā lappusē, kurā ir Pilsonības un imigrācijas departamenta reģistrācijas atzīme vai atzīme reģistrācijas lapā, ko ārvalstīs dzīvojošiem Latvijas Republikas pilsoņiem izdevis Latvijas Republikas Pilsonības un imigrācijas departaments.

Iecirkņu vēlēšanu komisijas loceklis izsniedz katram vēlētājam visu Rīgas vēlēšanu apgabalā pieteikto deputātu kandidātu sarakstu vēlēšanu zīmes un īpašu aploksnī, kura ir apzīmogota ar iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja zīmogu.

15. Vēlētājs vienatnē ieliek aploksnē vienu vēlēšanu zīmi un aploksnī aizlīmē. Aizlīmēto aploksnī vēlētājs iecirkņa vēlēšanu komisijas atklātā sēdē personiski nodod vienam no vēlēšanu komisijas locekļiem, kuram vēlētāja klātbūtnē šī aploksne jāiemet aizzīmogatā kastē.

Vēlētājs, kuram ir fiziski trūkumi, ir tiesīgs šīs darbības uzticēt savai uzticības personai.

Ja ir vēlētāji, kuri veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties vēlēšanu telpās, iecirkņa vēlēšanu komisija pēc viņu lūguma var uzdot diviem komisijas locekļiem organizēt balsošanu šo vēlētāju atrašanās vietā, ievērojot šīs instrukcijas attiecīgās prasības.

16. Vēlēšanu dienās vēlēšanu zīmes var saņemt un nodot tikai tie vēlētāji, kuri iecirkņa vēlēšanu komisijas noteiktajā laikā ieradušies vēlēšanu telpās. Pēc tam vēlēšanu telpas slēdz. Kastes ar balsošanas pirmajā die-

nā nodotajām balsīm atstājamas vēlēšanu telpās iecirkņa vēlēšanu komisijas noteiktā uzraudzībā. Kastes sprauga katras balsošanas dienas beigās jāaizzīmogo, un par to jāizdara atzīme protokolā. Zīmogs noņemams nākamajā balsošanas dienā atnākušo vēlētāju klātbūtnē, un par to jāizdara atzīme protokolā.

Kastu uzraudzībā var piedalīties arī pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura Rīgas vēlēšanu apgabalā iesniegusi deputātu kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda organizācijas vai tās vietējās nodaļas pilnvara vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

17. Vēlēšanu laikā uzraudzību par kārtību vēlēšanu telpās veic iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks. Viņi raugās, lai vēlēšanu telpās un pie to ieejas netiktu pieļauta vēlēšanu brīvības ierobežošana un kārtības traucēšana, kā arī aģitācija.

18. Vēlēšanu telpās ielaižami ne tikai vēlētāji, bet arī vietējo vēlēšanu komisiju un Centrālās vēlēšanu komisijas locekļi un to pilnvarotas personas, deputātu kandidātu sarakstu priekšstāvji, kuriem ir šīs instrukcijas 16. punktā minētais pilnvarojums, masu informācijas līdzekļu pārstāvji un starptautiskie novērotāji.

Vēlētāji, kuru pasē jau ir izdarīta atzīme par piedalīšanos vēlēšanās, vēlēšanu telpās nav ielaižami. Vēlēšanu telpās nav ielaižamas arī personas, kurām izsniegtajā Pilsonības un imigrācijas departamenta reģistrācijas lapā izdarīta atzīme par piedalīšanos vēlēšanās.

19. Balsu skaitīšana vēlēšanu iecirknī izdarāma nekavējoties 2. jūnija vakarā pēc pabeigtas vēlēšanu zīmju pieņemšanas tādā kārtībā, kādu nosaka īpaša instrukcija. Dokumenti ar vēlēšanu rezultātiem nekavējoties jānogādā vietējai vēlēšanu komisijai, ja valstī izveidotū vairāki vēlēšanu iecirkņi. Ja valstī izveidots viens vēlēšanu iecirknis, dokumenti ar vēlēšanu rezultātiem nekavējoties ar Ārlietu ministrijas starpniecību jānogādā Centrālajai vēlēšanu komisijai, vienlaikus nosūtot protokola faksogrammu Centrālajai vēlēšanu komisijai.

20. Iecirkņa vēlēšanu komisijas izdevumi tiek segti no valsts budžeta. Iecirkņa vēlēšanu komisijas izdevumu uzskaiti, norēķinus un pārskatus kārtā attiecīgā Latvijas Republikas konsulārā iestāde atbilstoši tāmei un iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja rīkojumiem no budžeta līdzekļiem, kas iedalīti attiecīgajai vēlēšanu

komisijai.

21. Par laiku, kurā komisijas loceklis pilda savus pienākumus iecirkņa vēlēšanu komisijā, tiek maksāts atalgojums atbilstoši vēlēšanu tāmēi.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 20 PAR GROZĪJUMU
CVK "INSTRUKCIJAS PAR IECIRKŅA
VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU"
13. PUNKTĀ**

Centrālā vēlēšanu komisija **nolemj:**

Aizstāt CVK "Instrukcijas par iecirkņa vēlēšanu komisijas darbību" 13. punktā vārdus "PSRS pasēs - 27. lappusē" ar tekstu šādā redakcijā: "PSRS pasēs atzīme par piedalīšanos vēlēšanās izdarāma tajā lappusē, kurā ir Iedzīvotāju reģistra atzīme par Latvijas Republikas pilsonību".

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 18. martā

LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀS PADOMES LĒMUMS PAR VIENLĪDZĪGĀM IESPĒJĀM PRIEKŠVĒLĒŠANU AĢITĀCIJAI TELEVĪZIJĀ UN RADIO

1. Personām, kas Centrālajai vēlēšanu komisijai iesniegušas Latvijas Republikas likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" prasībām atbilstošus deputātu kandidātu sarakstus, Centrālā vēlēšanu komisija izsniedz izziņu par kandidātu saraksta iesniegšanu.

Šajā izziņā norādāms:

- 1) pieteiktā deputātu kandidātu saraksta nosaukums;
- 2) vēlēšanu apgabals, kuram saraksts ir pieteikts;
- 3) katra pieteiktā kandidāta vārds un uzvārds;
- 4) izziņas izsniegšanas datums.

2. Uzrādot šo Centrālās vēlēšanu komisijas izsniegto izziņu, viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem kandidātiem kopā ir tiesības bez maksas izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio laiku šajā lēmumā noteiktajā kārtībā un apjomā.

3. Laiku priekšvēlēšanu aģitācijai izmanto visi viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošie kandidāti kopā vai, savstarpēji vienojoties, - daži no viņiem. Par šo vienošanos katrā atsevišķā gadījumā jāpaziņo

Latvijas Televīzijai vai Latvijas Radio. Dažādu nosaukumu deputātu kandidātu sarakstos esošie kandidāti var vienoties par kopīgu raidlaika izmantošanu tiem atvēlētā laika limita ietvaros.

4. Centrālā vēlēšanu komisija nekavējoties, bet ne vēlāk kā 30 dienas pirms vēlēšanu pirmās dienas paziņo Latvijas Televīzijai un Latvijas Radio, kuri pieteiktie deputātu kandidāti svītroti no sarakstiem, kuri tai iesniegtie saraksti neatbilst Latvijas Republikas likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām" prasībām un kuras izsniegtās izziņas sakarā ar to uzskatāmas par spēkā neesošām.

5. Viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem kandidātiem ir tiesības bez maksas izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai Latvijas Televīzijā:

- 1) laikā no 80. dienas līdz 30. dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 20 minūtes;
- 2) laikā no 29. dienas līdz 8. dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 15 minūtes;
- 3) laikā no 7. dienas līdz pēdējai dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 10 minūtes.

6. Viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošajiem kandidātiem ir tiesības bez maksas izmantot priekšvēlēšanu aģitācijai Latvijas Radio:

- 1) laikā no 80. dienas līdz 30. dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 30 minūtes;
- 2) laikā no 29. dienas līdz 8. dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 20 minūtes;
- 3) laikā no 7. dienas līdz pēdējai dienai pirms vēlēšanu pirmās dienas - ne vairāk kā 10 minūtes.

7. Televīzijas un radio raidlaika iedalīšanas secība pirms katra priekšvēlēšanu aģitācijas posma tiek noteikta lozējot.

Izlozēšanu un šā lēmuma 5. un 6. punktā minētā laika limita ievērošanu nodrošina Latvijas Televīzijas valsts uzņēmums un Latvijas Radio valsts uzņēmums.

8. Šā lēmuma 5. un 6. punktā paredzēto laiku pēc viena nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā esošo kandidātu vēlēšanās un vienošanās ar Latvijas Televīziju vai Latvijas Radio var sadalīt, lai uzstātos vairākkārt, taču vienai reizei nevar pieprasīt mazāk par 30 sekundēm. Ja šā lēmuma ietvaros piešķirtais laiks sadalīts vairā-

kām uzstāšanās reizēm, šā lēmuma 7. punktā minētā secība attiecas tikai uz pirmo uzstāšanos.

9. Televīzijas un radio uzņēmumiem (uzņēmējiesabiedrībām), kuri kādam deputāta kandidātam piešķirušī laiku priekšvēlēšanu aģitācijai (Latvijas Televīzijai un Latvijas Radio - papildus šā lēmuma 5. un 6. punktā paredzētajam laikam), jāgarantē iespējas uzstāties tikpat ilgi un tikpat izdevīgā laikā arī visu pārējo nosaukumu deputātu kandidātu sarakstos esošajiem kandidātiem, ja viņi to vēlas. Pirms katras šādas uzstāšanās jāpaziņo, kas ir to apmaksājais, kā arī samaksas lielums.

Citu nosaukumu deputātu kandidātu sarakstos esošajiem kandidātiem, kas vēlas izmantot šā punkta pirmajā daļā garantēto uzstāšanās iespēju, raidlaiku piešķir pēc tā apmaksāšanas. Raidlaika samaksa nedrīkst pārsniegt to samaksu, kāda bija noteikta deputātu kandidātiem, kuri pirmie izmantoja šā punkta pirmajā daļā garantēto uzstāšanās iespēju. Apmaksu apliecināšie dokumenti uzņēmējiesabiedrībām jāsauglabā līdz Latvijas Republikas likumā "Par grāmatvedību" noteiktajam termiņam.

Uzņēmējiesabiedrību amatpersonas, kas nav ievērojušas šā punkta pirmās daļas noteikumus, saucamas pie likumdošanas aktos paredzētās atbildības.

10. Ja kāds deputāta kandidāts savas uzstāšanās laikā televīzijā vai radio ir izteicis savu viedokli par deputāta kandidātu, kas ir cita nosaukuma deputātu kandidātu sarakstā, šim cita nosaukuma sarakstā esošajam deputāta kandidātam nākamajā dienā (Latvijas Televīzijā - 48 stundu laikā) tiek nodrošināta viena minūte atbildes sniegšanai ārpus 5. un 6. punktā paredzētā laika, ja tas noticis Latvijas Televīzijā vai Latvijas Radio, vai neievērojot 9. punkta noteikumus, ja tas noticis citā radio vai televīzijas uzņēmumā (uzņēmējiesabiedrībā).

Uz šā punkta pirmajā daļā paredzēto atbildi nevar savukārt prasīt laiku atbildei, pamatojoties uz šā lēmuma 10. punktu.

Amatpersonas, kas nav ievērojušas šā punkta pirmās daļas noteikumus, saucamas pie likumdošanas aktos paredzētās atbildības.

11. Radio un televīzijas uzņēmumi (uzņēmējiesabiedrības) nedrīkst rediģēt, montēt vai kā citādi pārveidot priekšvēlēšanu aģitācijas raidījumus bez to kandidātu

rakstveida piekrišanas, kuri tajos piedalās. Izņēmums ir šā lēmuma 14. punktā minētie raidījumi.

Latvijas Televīzijas valsts uzņēmums un Latvijas Radio valsts uzņēmums neatbild par deputātu kandidātu sagatavotajiem materiāliem.

12. Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio darbiniekiem, sākot ar 80. dienu pirms vēlēšanu pirmās dienas, nav atļauts ēterā aģitēt par vai pret deputātu kandidātiem vai deputātu kandidātu sarakstiem.

13. Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio darbiniekiem, kas ir pieteikti par deputātu kandidātiem vai kas 80 dienu laikā pirms vēlēšanām publiski paziņojuši par aktīvu līdzdalību kādas partijas vai priekšvēlēšanu apvienības darbībā, nav tiesības vadīt Latvijas Televīzijas un Latvijas Radio raidījumus, gatavot komentārus, intervijas un reportāžas. Minētie darbinieki uz šo laiku pārceļami citā darbā, kas nav saistīts ar tiešu piedalīšanos pārraidēs. Ja tas nav iespējams, viņiem var tikt piešķirts atvaļinājums.

14. Latvijas Radio un televīzijas padomei, kā arī citām organizācijām, kas ir tiesīgas slēgt līgumus par ārvalstu programmu retranslāciju Latvijā, līgumu tekstā jāparedz noteikums, ka vēlēšanu kampaņas laikā uz Latviju translējamās programmas nedrīkst saturēt materiālus par vēlēšanu kampaņā iesaistītajām personām un politiskajiem grupējumiem. Ja šis noteikums netiek ievērots, ar Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu attiecīgo ārvalstu programmu translāciju līdz vēlēšanu dienai var pārtraukt.

15. Šā lēmuma noteikumi neattiecas uz faktu izklāstu ziņu pārraidēs vai tiešajās reportāžās.

16. Šā lēmuma ievērošanu nodrošina Latvijas Televīzijas valsts uzņēmums un Latvijas Radio valsts uzņēmums.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
A.Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I.Daudišs

Rīgā 1993. gada 30. martā

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 1. aprīļa lēmumu Nr. 21

INSTRUKCIJA PAR BALSOŠANAS KĀRTĪBU ĀRVALSTĪS PA PASTU

1. Vēlēšanas, balsojot pa pastu, vada un uzrauga vietējā vēlēšanu komisija (turpmāk — komisija).
2. Vēlētājs, kas dzīvo ārvalstīs, var 5. Saeimas vēlēšanās nodot savu balsi pa pastu tikai tajā valstī, kurā viņš ir reģistrēts kā Latvijas pilsonis attiecīgā Latvijas Republikas konsulārā iestādē, neatkarīgi no dzīvesvietas.
3. Lai balsotu pa pastu, vēlētājs iesniedz rakstisku pieprasījumu komisijai ne vēlāk kā 1993.gada 19. maijā. Pieprasījumā jāuzrāda vēlētāja vārds, uzvārds, adrese un personas kods.
4. Komisija pārbauda, vai pieprasījuma iesniedzējs ir reģistrēts konsulārā iestādē attiecīgā valstī un ir vēlētājs. Pēc šādas pārbaudes komisija kopā ar Rīgas vēlēšanu apgabala kandidātu sarakstiem piesūta vēlētājam vēlēšanu zīmes un vēlēšanu aploksni, kā arī informāciju par šīs instrukcijas 5.punkta prasībām. Vēlēšanu aploksni apzīmogo ar komisijas zīmogu. Ja iesniedzējs nav attiecīgā valstī reģistrēts vēlētājs vai viņa pieprasījums saņemts pēc 1993. gada 19.maija, pieprasījumu kopā ar attiecīgu izziņu nosūta atpakaļ. Par izsūtītajām vēlēšanu zīmēm un aploksnēm komisija sastāda sarakstu.

5. Vēlētājs izvēlas vēlēšanu zīmi, kas atbilst tam kandidātu sarakstam, par kuru viņš balso, var izdarīt tajā pielautās atzīmes, ieliek to vēlēšanu aploksnē un aploksni aizlīmē. Aizlīmētu vēlēšanu aploksni kopā ar savas pasēs vai Pilsonības un imigrācijas departamenta izdotas reģistrācijas lapas kopiju, kur redzams, ka viņš ir Latvijas pilsonis un viņa personas kods, vēlētājs ievieto lielākā aploksnē un pa pastu nosūta komisijai. Uz ārējās aploksnē jānorāda, ka tā satur vēlēšanu aploksni.

6. Komisija aploksnē ar atzīmi, ka tās satur vēlēšanu aploksni, kas saņemtas ne vēlāk kā 1993.gada 2. jūnijā, neatplēstas iemet šim nolūkam paredzētajā vēlēšanu kastē. Ja šī aploksne ir uzplēsta, tās saturu ievieto kopā ar atplēsto aploksni citā aploksnē un iemet minētajā kastē.

7. Pēc vēlētāju sarakstu saņemšanas no visiem vēlēšanu iecirkņiem komisija atver vēlēšanu kasti, kas satur pa pastu nodotās vēlēšanu aploksnē, un to iztukšo. Komisija katru ārējo aploksni uzplēš un pārbauda, vai vēlētājs nav jau nobalsojis personīgi un vai vēlēšanu aploksne ir apzīmogota ar komisijas zīmogu. Ja kāds vēlētājs ir jau nobalsojis personīgi, vēlēšanu aploksne nav apzīmogota ar komisijas zīmogu vai vēlētājs nav pievienojis nepieciešamo pasēs vai reģistrācijas lapas kopiju, visu ārējās aploksnē saturu ieliek atpakaļ ārējā aploksnē un to pievieno nederīgajām vēlēšanu zīmēm, atzīmējot to protokolā. Pārējās vēlēšanu aploksnē, kas atzītas par derīgām, iemet vēlēšanu kastē, sastādot vēlētāju sarakstu.

8. Pēc tam, kad visas derīgās vēlēšanu aploksnē ir ievietotas vēlēšanu kastē, komisija to atver, uzplēš vēlēšanu aploksnē, saskaita balsis un sastāda protokolu, pēc kā šīs balsis pieskaita iecirkņu protokolos uzrādītajiem rezultātiem.

9. Aploksnē, kas satur vēlēšanu aploksnē, kuras saņemtas pēc 1993.gada 2.jūnija, nosūta vēlētājam atpakaļ, sastādot par to protokolu.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Apstiprināta Centrālās vēlēšanu komisijas sēdē
1993. gada 1. aprīlī

KĀRTĪBA, KĀDĀ LATVIJAS REPUBLIKAS AIZSARDZĪBAS SPĒKU AKTĪVAJĀ MILITĀRAJĀ DIENESTĀ ESOŠĀS PERSONAS PIEDALĀS 5. SAEIMAS VĒLĒŠANĀS

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem "Par 5. Saeimas vēlēšanām", "Par Aizsardzības spēkiem", Augstākās Padomes Prezidija Nolikumu par Drošības dienestu, kā arī Latvijas Republikas Aizsardzības spēku iekārtas reglamentu aktīvā militārā dienesta karavīriem un darbiniekiem ir aktīvās un pasīvās vēlēšanu tiesības.

1. 5. Saeimā var tikt ievēlēti Latvijas pilsoņi, kuri vēlēšanu pirmajā dienā ir vecāki par 21 gadu. Sakarā ar to, ka Latvijas Republikas Aizsardzības spēku aktīvajā militārajā dienestā un Latvijas Republikas Drošības dienestā esošie pilsoņi netiek ierobežoti savās tiesībās tikt ievēlētiem par Saeimas deputātiem, bet nedrīkst piedalīties politisko partiju un citu sabiedriski politisko organizāciju un kustību darbībā, tiek noteikta šāda kārtība, kādā viņi piedalās priekšvēlēšanu kampaņā:

1.1. Militārpersonai ir tiesības tikt iekļautai jebkurā deputātu kandidātu sarakstā, un tā uzskatāma par Saeimas deputāta kandidātu no brīža, kad kandidātu saraksts iesniegts Centrālajā vēlēšanu komisijā.

1.2. Militārpersona, kura ir Saeimas deputāta kandidāts, iesniedz aizsardzības ministram vai Latvijas Republikas Drošības dienesta priekšniekam iesniegumu, uz kura

pamata tai tiek piešķirts papildatvaļinājums uz priekšvēlēšanu kampaņas laiku, nesaglabājot atalgojumu.

1.3. Vēlēšanu kampaņas laikā militārpersona, kas kandidē uz Saeimas deputāta amatu, nav tiesīga nēsāt formas tērpu.

1.4. Ievēlēšanas gadījumā militārpersona tiek atbrīvota no dienesta pienākumiem uz deputāta pilnvaru laiku, ieskaitot šo laiku izdienas stāžā bez atalgojuma saglabāšanas. Šie paši nosacījumi ir spēkā, ja militārpersonai jāstājas pie deputāta pienākumu pildīšanas saskaņā ar Latvijas Republikas likuma «Par 5. Saeimas vēlēšanām» 57. un 58. pantu.

1.5. Neievēlēšanas gadījumā militārpersona atsāk pildīt savus iepriekšējos dienesta pienākumus.

2. Karavīri, Latvijas pilsoņi, balso par deputātu kandidātiem tuvākajā vēlēšanu iecirknī un vēlēšanu laikā atbrīvojami no dienesta pienākumiem uz laiku, kas nepieciešams balsošanai.

2.1. Militārpersonas drīkst piedalīties priekšvēlēšanu sapulcēs ar tiešo priekšnieku atļauju. Sapulcēs tām jābūt civilapģērbā.

2.2. Nav atļauts rīkot priekšvēlēšanu sapulces Aizsardzības spēku iestādēs, vienībās, daļās un apakšvienībās.

2.3. Aizsardzības spēku iestādēs, vienībās, daļās un apakšvienībās jābūt pieejamai informācijai par deputātu kandidātu sarakstiem, politisko un sabiedrisko organizāciju, to apvienību un koalīciju programmām. To nodrošina Aizsardzības spēku štābs.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Apstiprināta ar Centrālās vēlēšanu komisijas 1993. gada 27. aprīļa lēmumu Nr. 100

INSTRUKCIJA PAR BALSU SKAITĪŠANU VĒLĒŠANU IECIRKŅOS

1. Vēlēšanu zīmju skaitīšana vēlēšanu iecirkņos izdarāma nekavējoties: Latvijā — 1993. gada 6. jūnija, ārvalstīs — 1993. gada 2. jūnija vakarā pēc tam, kad pabeigta vēlēšanu zīmju pieņemšana.

2. Skaitīšanu izdara iecirkņa vēlēšanu komisija atklātā sēdē. Netraucējot komisijas darbu, tajā ir tiesības būt klāt augstāku vēlēšanu komisiju locekļiem un to pilnvarotām personām, pa vienam priekšstāvim no katras organizācijas vai vēlētāju grupas, kura attiecīgajam apgabalam iesniegusi deputātu kandidātu sarakstu. Kandidātu sarakstu priekšstāvjiem jāuzrāda savas organizācijas vai tās vietējās nodaļas izsniegta pilnvara vai kandidātu saraksta iesniedzēju pilnvara.

Balsu skaitīšanā ir tiesības būt klāt arī masu informācijas līdzekļu pārstāvjiem un starptautiskajiem novērotājiem.

3. Iecirkņa vēlēšanu komisija:

1) konstatē pāri palikušo aplokšņu skaitu, dzēš tās (nogriež aplokšnes augšējo stūri) un iesaiņo;

2) pēc vēlētāju reģistrācijas sarakstiem konstatē iecirkņa vēlēšanu komisijas izsniegto aplokšņu skaitu;

3) atver vēlēšanu kastes;

4) saskaita vēlēšanu kastēs esošās ar attiecīgā iecirkņa vēlēšanu komisijas zīmogu apzīmogatās aplokšnes;

5) aplokšnes, kas nav apzīmogatās ar attiecīgā iecirkņa vēlēšanu komisijas zīmogu, tiek uzskatītas par nederīgām: tās neatver, saskaita, iesaiņo un par to izdara atzīmi protokolā;

6) pēc derīgo aplokšņu saskaitīšanas tās atver un no tām izņem vēlēšanu zīmes, vienlaikus pārbaudot, vai kādā aploksnē to nav vairāk par vienu.

Piezīme. Par nederīgām uzskatāmas vēlēšanu zīmes no citiem vēlēšanu apgabaliem un visas atšķirīga satura vēlēšanu zīmes, kas saliktas vienā aploksnē. Ja aploksnē ielikto vēlēšanu zīmju saturs ir vienāds, par derīgu atzīstama tikai viena vēlēšanu zīme.

Ja rodas domstarpības par vēlēšanu zīmju derīgumu, iecirkņa vēlēšanu komisija jautājumu izšķir ar balsu vairākumu. Balsīm sadaloties vienādi, izšķirošā ir priekšsēdētāja balss;

7) par nederīgām atzītās vēlēšanu zīmes noliek atsevišķi, lai tās netiktu sajauktas ar derīgajām, sanumurē un uz tām izdara atzīmi „Nederīga”, kuru apliecina iecirkņa vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs vai viņa vietnieks;

8) ieraksta protokolā nederīgo vēlēšanu zīmju noraidīšanas iemeslus;

9) saskaita derīgās vēlēšanu zīmes un sadala tās pēc atsevišķu deputātu kandidātu sarakstu numuriem;

10) saskaita katra numura vēlēšanu zīmes;

11) katra numura vēlēšanu zīmes sadala divās grupās: grozītās un negrozītās.

Piezīme. Par grozītām uzskatāmas vēlēšanu zīmes, kurās vēlētājs pretī kāda kandidāta uzvārdam izdarījis atzīmi „+”, kā arī vēlēšanu zīmes, kurās vēlētājs svītrotis kāda kandidāta uzvārdu vai vārdu. Visas pārējās vēlēšanu zīmes uzskatāmas par negrozītām;

12) attiecībā uz katru kandidātu saskaita vēlēšanu zīmes, kurās viņa ievēlēšana īpaši atbalstīta (atzīme „+”);

14) attiecībā uz katru kandidātu saskaita vēlēšanu zīmes, kurās viņa uzvārds vai vārds svītrots.

4. Balsu skaitīšanas rezultātus iecirkņa vēlēšanu komisija fiksē savā protokolā, kurā jāatzīmē:

- 1) no apgabala vēlēšanu komisijas saņemtais aploksņu skaits;
- 2) pāri palikušo aploksņu skaits (3. punkta 1. apakšpunkts);
- 3) iecirkņa vēlēšanu komisijas izsniegto aploksņu skaits (3. punkta 2. apakšpunkts);
- 4) aploksņu skaits vēlēšanu kastēs pēc to atvēršanas (derīgo un nederīgo aploksņu kopskaits);
- 5) nederīgo aploksņu skaits (3. punkta 5. apakšpunkts);
- 6) derīgo aploksņu skaits (3. punkta 4. apakšpunkts);
- 7) nederīgo vēlēšanu zīmju skaits (3. punkta 7. apakšpunkts);
- 8) derīgo vēlēšanu zīmju skaits (3. punkta 9. apakšpunkts);
- 9) nodoto vēlēšanu zīmju skaits (derīgo un nederīgo vēlēšanu zīmju kopskaits);
- 10) katra numura saraksta derīgo vēlēšanu zīmju skaits (3. punkta 11. apakšpunkts);
- 11) par katru kandidātu nodoto derīgo vēlēšanu zīmju skaits, kurās viņa ievēlēšana īpaši atbalstīta (3. punkta 12. apakšpunkts);
- 12) par katru kandidātu nodoto derīgo vēlēšanu zīmju skaits, kurās viņa uzvārds vai vārds svītrots (3. punkta 13. apakšpunkts);
- 13) nederīgo vēlēšanu zīmju noraidīšanas iemesli.

Balsu skaitīšanas protokolu raksta divos eksemplāros.

5. Pēc vēlēšanu zīmju saskaitīšanas un balsu skaitīšanas protokola uzrakstīšanas visas nodotās derīgās un nederīgās vēlēšanu zīmes, neizlietotās un nederīgās aploksnes un viens balsu skaitīšanas protokola eksemplārs, kā arī pārējie iecirkņa vēlēšanu komisijas protokoli par vēlēšanu norisi iesaiņojami, sašņorējami un aizzīmogojami. Uz katra iesaiņojuma jāatzīmē tā saturs. Nederīgās vēlēšanu zīmes, neizlietotās un nederīgās aploksnes iesaiņojamas atsevišķi un transportējot tās saliekamas atsevišķā sainī. Derīgās vēlēšanu zīmes, viens balsu skaitīšanas protokola eksemplārs, kā arī pārējie komisijas protokoli par vēlēšanu norisi transpor-

tējot saliekami atsevišķā sainī.

6. Klātesošajiem vēlētājiem ir tiesības saņemt apzīmogot ar saviem zīmogiem, par ko jānorāda klātpieliktajā protokolā.

7. Pēc tam iecirkņa vēlēšanu komisija nekavējoties nosūta visus vēlēšanu materiālus rajona, pilsētas vai pilsētas rajona (priekšpilsētas) vēlēšanu komisijai (ārvalstīs — vietējai vēlēšanu komisijai). Līdz ar vēlēšanu materiāliem nosūta pavadrakstu, kurā teikts, kad un ar ko vēlēšanu materiāli nosūtīti. Vēlēšanu materiālu tālāknosūtīšana notiek likumā un Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā.

8. Ziņas par vēlēšanu norisi un balsu skaitīšanu iecirkņa vēlēšanu komisija sniedz rajona, pilsētas, pilsētas rajona (priekšpilsētas) vēlēšanu komisijai (ārvalstīs — vietējai vēlēšanu komisijai) Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā.

9. Iecirkņa vēlēšanu komisija savu darbu beidz pēc rajona, pilsētas, pilsētas rajona (priekšpilsētas) vēlēšanu komisijas (ārvalstīs — vietējās vēlēšanu komisijas) rīkojuma.

10. Deputātu kandidātu saraksta iesniedzējiem, kā arī pieteiktajiem kandidātiem ir tiesības pārsūdzēt vēlēšanu komisijas lēmumus tautas tiesā pēc vēlēšanu komisijas atrašanās vietas.

11. Vēlētāju protesti un sūdzības, kas pieteikti iecirkņa vēlēšanu komisijai, bet tajā noraidīti, var tikt iesniegti apgabala vēlēšanu komisijai. Vēlētāju protesti un sūdzības, kas noraidīti apgabala vēlēšanu komisijā, var tikt iesniegti Centrālajai vēlēšanu komisijai.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 113 PAR GROZĪJUMIEM
CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
"INSTRUKCIJAS PAR VIETĒJĀS
VĒLĒŠANU KOMISIJAS DARBĪBU
ĀRVALSTĪS" 4. PUNKTA 5. APAKŠPUNKTĀ**

Centrālā vēlēšanu komisija **nolemj**:

Aizstāt Centrālās vēlēšanu komisijas "Instrukcijas par vietējās vēlēšanu komisijas darbību ārvalstīs" 4. punkta 5. apakšpunktā vārdus "ne vēlāk kā 1993. gada 21. maijā" ar vārdiem "ne vēlāk kā līdz 1993. gada 28. maijam".

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretārs
S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 4. jūnijā

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 170 PAR KANDIDĀTU
SARAKSTU NUMURIEM**

Centrālā vēlēšanu komisija **nolemj:**

Pamatojoties uz likuma "Par 5. Saeimas vēlēšanām"
28. pantu, noteikt kandidātu sarakstu numurus pēc izlo-
zes šādā kārtībā:

PRETKOMUNISTU APVIENĪBA	- 23
SAVIENĪBA «LATVIJAS CEĻŠ»	- 22
KUSTĪBA «LĪDZTIESĪBA»	- 21
ZAĻAIS SARAKSTS	- 9
VĒLĒŠANU APVIENĪBA «TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI»	- 1
LATVIJAS TAUTAS FRONTE	- 8
LATVIJAS DEMOKRĀTISKĀ DARBA PARTIJA	- 14
DEMOKRĀTISKĀ CENTRA PARTIJA	- 12
LATVIJAS NACIONĀLĀ NEATKARĪBAS KUSTĪBA	- 11

A-64

VĒLĒŠANU APVIENĪBA «SASKAŅA LATVIJAI - ATDZIMŠANA TAUTSAIMNIECĪBAI»	- 19
LATVIJAS SOCIĀLDEMOKRĀTISKĀ STRĀDNIKU PARTIJA	- 13
LATVIJAS KRISTĪGO DEMOKRĀTU SAVIENĪBA	- 15
REPUBLIKAS PLATFORMA	- 6
LATVIJAS ZEMNIEKU SAVIENĪBA	- 4
NEATKARĪGO SAVIENĪBA	- 10
KRIEVU NACIONĀLAIS DEMOKRĀTISKAIS SARAKSTS (DEMOKRĀTISKAIS INICIATĪVAS CENTRS – BALTIJAS KONSTITUCIONĀLĀ PARTIJA)	- 18
PILSONU KOPA «MŪSU ZEME»	- 2
VĒLĒŠANU APVIENĪBA «LATVIJAS LAIME»	- 17
LATVIJAS VIENĪBAS PARTIJA	- 16
KONSERVATĪVIE UN ZEMNIEKI	- 5
LATVIJAS LIBERĀLĀ PARTIJA	- 3
SAIMNIECISKĀS ROSĪBAS LĪGA	- 20
LIBERĀLĀ ALIANSE	- 7

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 3. maijā

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 222 PAR GROZĪJUMU
CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
"INSTRUKCIJAS PAR RAJONA, RĪGAS
PILSĒTAS RAJONA (PRIEKŠPILSĒTAS)
UN REPUBLIKAS PILSĒTAS VĒLĒŠANU
KOMISIJAS DARBĪBU"
4. PANTA 6. PUNKTĀ**

Centrālā vēlēšanu komisija **nolemj:**

Izteikt "Instrukcijas par rajona, Rīgas pilsētas rajona (priekšpilsētas) un republikas pilsētas vēlēšanu komisijas darbību" 4. panta 6. punktu šādā redakcijā: "Saņem no apgabala vēlēšanu komisijas un nogādā iecirkņu vēlēšanu komisijām pieteikto kandidātu sarakstus, vēlēšanu zīmes un aploksnes. Kandidātu saraksti nogādājami iecirkņu vēlēšanu komisijām ne vēlāk kā 1993. gada 25. maijā. Vēlēšanu zīmes policijas apsardzībā jānogādā iecirkņu vēlēšanu komisijām līdz 1993. gada 4. jūnijam. Vēlēšanu aploksnes saņemamas apgabala vēlēšanu komisijā un nogādājamas iecirkņu vēlēšanu komisijām policijas apsardzībā 1993. gada 4. jūnijā."

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre
S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 26. maijā

**LATVIJAS REPUBLIKAS AUGSTĀKĀS
PADOMES LĒMUMS PAR LATVIJAS
REPUBLIKAS CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU
KOMISIJAS "INSTRUKCIJAS PAR
5. SAEIMAS DEPUTĀTU KANDIDĀTU
SARAKSTU IESNIEGŠANU" 4. PUNKTA
TREŠĀS DAĻAS ATZĪŠANU PAR SPĒKĀ
NEESOŠU NO PIENĒMŠANAS BRĪŽA**

Pamatojoties uz Latvijas Republikas 1992. gada 20. oktobra likuma „Par 5. Saeimas vēlēšanām” 7. pantu, Latvijas Republikas Augstākā Padome **nolemj**:

1. Atzīt par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas „Instrukcijas par 5. Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu” 4. punkta trešo daļu kā neatbilstošu Latvijas Republikas likumam „Par 5. Saeimas vēlēšanām”.
2. Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumus, kuri pieņemti uz „Instrukcijas par 5. Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu” 4. punkta trešās daļas pamata, atzīt par spēkā neesošiem.
3. Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes priekšsēdētājs
A. Gorbunovs

Latvijas Republikas Augstākās
Padomes sekretārs
I. Daudišs

Rīgā 1993. gada 1. jūnijā

**CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS
LĒMUMS NR. 243 PAR CENTRĀLĀS
VĒLĒŠANU KOMISIJAS "INSTRUKCIJAS
PAR 5. SAEIMAS DEPUTĀTU KANDIDĀTU
SARAKSTU IESNIEGŠANU" 4. PUNKTA
TREŠĀS DAĻAS ATCELŠANU**

Centrālā vēlēšanu komisija **n o l e m j :**

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1993. gada 1. jūnija lēmumu "Par Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas "Instrukcijas par 5. Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu" 4. punkta trešās daļas atzīšanu par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža", atcelt "Instrukcijas par 5. Saeimas deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanu" 4. punkta trešo daļu.

Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs

A. Kramiņš

Centrālās vēlēšanu komisijas sekretāre

S. Dreimane

Rīgā 1993. gada 4. jūnijā

APGABALU VĒLĒŠANU KOMISIJAS

Rīgas vēlēšanu apgabala komisija

Juris Brizga - priekšsēdētāja vietnieks
Larisa Jansone
Kārlis Lapiņš - priekšsēdētājs
Zaiga Raupa
Aija Rozenfelde - sekretāre

Vidzemes vēlēšanu apgabala komisija

Elmārs Bremšmits - sekretārs
Elmārs Kokins
Mārīte Kramiņa
Ēriks Ozoliņš - priekšsēdētājs
Jānis Šupiņš - priekšsēdētāja vietnieks

Latgales vēlēšanu apgabala komisija

Arvīds Barševskis
Vilis Ikaunieks - priekšsēdētāja vietnieks
Tatjana Ivenkova - sekretāre
Valeriāns Jonikāns
Valdis Upītis - priekšsēdētājs

Kurzemes vēlēšanu apgabala komisija

Ziedonis Āboliņš
Laimonis Brauns - priekšsēdētājs
Imants Brikmanis
Andrejs Lepse - priekšsēdētāja vietnieks
Astra Reibarte - sekretāre

Zemgales vēlēšanu apgabala komisija

Dzidra Ceihnere - priekšsēdētāja
Valda Eilande
Aina Labanovska - sekretāre
Vilis Teterovskis
Norberts Vizulis - priekšsēdētāja vietnieks

CENTRĀLĀS VĒLĒŠANU KOMISIJAS SEKRETARIĀTS

-
Māris Steins	- vadītājs (CVK sēžu sagatavošana, kandidātu dokumentu pieņemšana)
Guntis Beņķis	- vadītāja vietnieks (Rīgas koordinators, darbs ar tipogrāfijām)
Dzintra Pededze	- sarakstvede (kandidātu sarakstu, vēlēšanu zīmju pareizība)
Valdis Ziemeļis	- administrators (transports, sagāde)
Vija Kancāne	- grāmatvede (grāmatvedība, līdzekļu sadale vēlēšanu komisijām)